

YÖNTEM

güney yemen kurtuluş mücadelesi

*Abdullah El Eştel
Abdul Fattah İsmail*

FOR MORE

NEW MEN KURTUS MUCADDESI

YÖNTEM YAYINLARI : 30

Prof. Kâzım İsmail Gürkan Caddesi
Keçiören Apt. Kat: 4 Cağaloğlu
P.K. 1196 — İstanbul

YÖNTEM YAYINLARI : 30

Ulusal Bağımsızlık Savaşları ve Sosyalizm Dizisi: 10

İlk basımı:

Abdullah El Eştel

Monthly Review, Şubat 1976,

Cilt 27, Sayı 9

İkinci Kitap:

Abdul Fattah İsmail

Lübnan, EL HÜRRİYE, Haziran 1974

Türkiye Basımı:

YÖNTEM YAYINLARI

Kasım 1976, İstanbul

Dizgi:

SÜSLÜ MATBAASI

Baskı:

ER-TU MATBAASI

GÜNEY YEMEN KURTULUŞ MÜCADELESİ

Türkçesi : Rağıp Zaralı

YÜRÜRLÜKTEKİ POLİTİKA

**Yemen Demokratik Halk Cumhuriyetindeki
Uygulama Üzerine Bir Çalışma**

Abdullah El Eştel

**Büyükelçi El Eştel, Yemen Demokratik Halk
Cumhuriyetinin Birleşmiş Milletlerdeki Daimi
Heyetine başkanlık etmektedir.**

Bu bildiri, ekonomik gelişme sorununa siyasal bir perspektif içinden eğilmektedir. Çok kez, siyasal değişim ve ekonomik dönüşümün yalnızca uzaktan ilişkili olduğuna inanmağa zorlanırsınız. Sosyal bilimlerdeki akademik ihtisaslaşmanın, özellikle ABD'deki savunucuları inatla siyasal araştırmaları ekonomik araştırmalardan ayırmağa çalışmaktadırlar. Bu akademik yönelimin yalnızca politika ile ekonomi arasındaki sıkı ilişkiyi bulandırmağa, dolayısıyla kapitalist bir çözümleme yöntemini kolaşlaştırmağa yaradığı anlaşılırken, böyle bir yaklaşımın yararsızlığı da gittikçe daha açık görölmektedir.

Bu tartışmanın amacına ulaşması için, ilerici bir siyasal ve ekonomik değişim olarak «gelişim» kavramını tanımlayalım. Bu terime farklı ve bazen de muallak anlamlar yüklendiği için, bu noktada bu tanım gerekli olmaktadır. Bunun yanı sıra, böyle bir tanım, ekonomik ve siyasal değişimin yalnız iç-ilişki içinde değil, sıkı bir iç-bağımlılık içinde olduğunu da vurgulamaktadır. Başka türlü ifade edecek olur-

sak, belirli bir toplumdaki belirli bir ekonomik gelişme, kaçınılmaz olarak beraberinde bir siyasal değişmeye yol açacaktır ve **vice versa** (ve tersi). Dolayısıyla, gelişme süreci ister evrimci, ister devrimci olsun, ya siyasal ya da ekonomik gelişim tarafından etkilenebilmektedir.

Gelişme kavramına konan böylesi sınırlamaları kaldırdıktan sonra, sunduğumuz bu bildirinin amacı, özel olarak Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti (YDHC) modelinden kalkınarak, genel olarak gelişmekte olan diye nitelenen ülkelerin gelişme sürecine ışık tutmaktır. Bu model ekonomisi önceleri toptan sömürge çıkarlarına hizmet etmeğe yönelik olan, bağımsızlıktan sonra halkçı demokratik bir siyasal sistemi seçen ve nihai olarak sosyalist bir devleti amaçlayan bir ülkede yükselmiştir. Ve bu model siyasal, ekonomik ve toplumsal açıdan sömürge mirasının ve eski geleneksel sistemin bir anti tezidir.

YDHC'nde bağımsızlık sonrası gelişen model, gerçekte, topyekün bir kurtuluş açısından, üretim araçları mülkiyetindeki ve toplumsal ilişkilerdeki radikal değişimi başlatacak olan gerçek bağımsızlık açısından, eşi olmayan bir siyasal seçim olarak görülebilir. En azından Arap dünyası içinde, bu deney birçok bakımdan tektir. Birinci olarak, YDHC, mümkün olan her alanda İngiliz emperyalizminden bütünüyle kopmuştur. İkinci olarak, iktidardaki parti, Ulusal Kurtuluş Cephesi (UKC), Marksist - Leninist bir ideolojiyi ve kararlı bir biçimde anti emperyalist, anti sömürgeci, anti kapitalist halkçı demokratik bir hükümet sistemini tercih etmiştir. Üçüncü olarak, Ulusal Cephe, sömürgeci devlet aygıtını, yani silahlı kuvvetler, polis ve bürokrasiyi hemen hemen bütünüyle tasfiye etmiştir. Sömürgeciliğin, feodal de-

rebeylerin ve şehir burjuvazisinin çıkarlarına hizmet eden bu devlet aygıtının yerini, ulusal cephenin önderliği altında ve diğer marksist partilerin katılmasıyla işçilerden, köylülerden ve balıkçılardan oluşan bir koalisyon almıştır. Dördüncü olarak UKC, dış politikada bağımsız militan bir enternasyonalizm ilkesine bağlı kalmakta, kısacası ulusal kurtuluş hareketleriyle sosyalist ve kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı partileriyle ittifak kurmaktadır.

YDHC'nin izlediği ekonomik gelişme rotası, bütün ilerici uygulamalarla bir arada yürümektedir. Ekonomi üzerindeki dış denetimin sona ermesi, kırsal dönüşüm programı ve ekonominin hizmet sektöründen tarımsal ve sınai üretime doğru yeniden yönlendirilmesi; bütün bunlar, bağımsızlığa yeni kavuşan bir ülkenin öncelik verdiği konular arasında yer almaktadır. Ekonominin yeniden kuruluşunda kitlelerin katılması ve işbirliğiyle, kendine güven duygusunun gelişmesini sağlamak için maksimum çaba harcanmaktadır. Yabancı müdahale ve ekonomik sabotajlara karşı yedi yıllık kararlı bir direnişten sonra, YDHC, bugün tüm bölgenin siyasal açıdan en istikrarlı devletlerinden biri olmuştur. Bağımsızlıktan sonraki köklü siyasal ve ekonomik gelişmeleri kavramak için, 30 Kasım 1967'de son İngiliz askeri birliği UKC'nin açtığı ateş altında Aden'i terkederken, ülkede mevcut olan durumu çözümlemek gerek.

1967 Ekim ayı sonlarında, işgal altındaki Güney Yemen'de Ulusal Kurtuluş Cephesi, 22 sultanlığa ve şeyhliğe son vererek ülkeyi tek bir merkezi hükümetin yönetimi altında birleştirdi. Ama yeni düzen, varlığını tehdit eden son derece kritik ekonomik ve siyasal sorunlarla karşılaştı.

Bağımsızlıktan altı ay kadar önce, 1967 Hazi-

ran ayında, Süveyş kanalı kapanmış, ülkeyi ana gelir kaynağından yoksun kılmıştı. Aden limanına uğrayan gemilerin sayısı ayda 600'den 60 dolaylarına düştü; böylece turizm, kömür depolama ve ticaret faaliyetleri büyük zarara uğradı. Gerçekte, Aden'e empoze edilen serbest-liman statüsü, ülke refahının dış dünyaya bağımlı olmasına yol açmıştı. İthalat vergileri olmadığı için, yerli sanayinin gelişmesi güçtü. Ticaret ve maliyenin yabancı sermaye tarafından denetlenmesi olgusu bu bağımlılığı pekiştirmişti; yabancı sermayenin sağladığı kârların en büyük kısmı yeniden metropol ülkeye yatırılıyordu. İngilizlerin ekonomik faaliyetlerinin en çok Aden kenti çevresinde yoğun olduğunu akıldan çıkarmamak gerek. Bundan dolayı kır kesimi yüzyıllar öncesi kadar ilkel koşullar altındaydı. İngilizler dolaylı yönetim mitinin ardına sızlenerek, dağlarda hüküm süren müstebit toplumsal ilişkileri değiştirmek ve halkın ekonomik gelişmesine herhangi biçimde yardım etmek konusunda bir şey yapmayışlarını haklı çıkarmağa çalıştılar. İngilizler, fiili olarak ülke içinde sultanlık düzenlerini korurken, şeyhlerin otonomisine zarar vereceğinden dolayı ülkenin gelişmesine müdahale edemeyecekleri bahanesini ileri sürmekteydiler.

14 Ekim 1963'de İngiliz sömürgeciliğine karşı silahlı mücadele başlar başlamaz, İngiliz makamları, bürokrasiyi kendi saflarına kazanmak ve kendilerinin onaylamadığı yeni bir düzenin ülkeyi yönetmesini güçleştirmek için Aden'e yaptıkları yıllık bütçe yardımını artırdılar. 1965'de 33 milyon sterlinglik yıllık bütçenin yalnız 8 milyonu gerçek iç gelirdi, geriye kalan kısım İngiliz bütçe yardımından sağlanmıştı. 1967'ye kadar geçen beş yıl içinde İngilizler bütçe yardımını dört misli artırdılar. Bu, yaklaşık

% 330'luk bir artışı. Gayri safi milli gelirin % 20'sini ve devlet bütçesinin % 75'ini oluşturan dolaylı ve dolaysız İngiliz yardımının tümü, sivil ve askeri devlet aygıtına yapılan ücret ve maaş ödemelerinde sarfedildi. Ordu ve bürokrasi harcamalarındaki bu cömertçe artış, İngilizlerin gelişi güzel yürüttüğü bir politika değildi. Bu, bağımsızlıktan sonra kurulacak hükümeti, İngilizlerin himmetine muhtaç bırakmayı amaçlayan kurnazca bir davranıştı; çünkü hiç bir hükümet, iflası göze almadan ordu ve kamu hizmetlerine yapılan ödemelerde büyük bir kısıntı yapamazdı. UKC'nin güçlenmesi karşısında varlığını sürdürebilecek tutucu bir hükümet kurma hesabı başarısızlığa uğrayınca, İngilizler, arkalarında % 75'lik bir bütçe açığı ve çöken bir ekonomi gibi, yıkıcı bir açmaz bıraktılar.

İngiliz üslerinin tasfiyesi ve İngiliz kuvvetlerinin ülkeden çekilmesi, 25.000 işçinin derhal işsiz kalmasına ve İngiliz personelinin ekonomiye akıttığı yıllık yaklaşık 10 milyon sterlinglik katkının yitmesine yol açtı. Hemen hepsi İngilizlerce kiralanan 17.000 hizmetçi işlerini kaybetti.

Siyasal alanda ise yeni hükümet tüm ülkede düzeni sağlamak zorundaydı. İngiliz sömürgeciliğinin yönetimindeki polis gücü Aden kenti ile sınırlanmıştı. Ülke içinde düzeni sağlamaktan sultanlar ve şeyhler sorumluydu. Ama daha bağımsızlıktan önce bunların büyük çoğunluğu, ya UKC kuvvetlerince tutuklanmış, ya da yeni cumhuriyeti taciz etmek için silahlandırılıp örgütlendikleri Suudi Arabistan'a kaçmışlardı. Yabancı müdahale tehdidi de, son derece ciddi bir tehlikeydi. Çünkü YDHC, daha komşuları tarafından tanınmamıştı bile. Genel olarak, bağımsızlığın ilk günlerinden itibaren, YDHC, komşu ge-

rici hükümetler ve dünya emperyalizmi tarafından sürdürülen sürekli baskıların ve taciz edici siyasal hareketlerin hedefi oldu.

Bundan dolayı, Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti, kendini her yandan kuşatan tehlikeler içinde dünyaya geldi. Son derece kritik olan ekonomik ve siyasal durum karşısında, UKC'nin seçebileceği yalnızca iki yol vardı. UKC zorunlu olarak ya İngiliz baskısına boyun eğip, feodallerin otoritesini yeniden iade edecek, böylece siyasal ve toplumsal programlarından vazgeçerek fiilen siyasal bir intihara kalkışacak, ya da devrimci bir program izleyerek, acil ekonomik zorluklara ve kalabalık bir orduyla bürokrasinin yarattığı yabancılaşılmaya karşı koyacaktı. Kısacası, UKC, ya yeni sömürgeciliğe boyun eğmek ya da yarı feodal, az gelişmiş bir toplumsal ve ekonomik sistemin tüm miraslarına karşı sürekli bir devrim çizgisi izlemek zorundaydı.

Bütün tehlikelere karşın, UKC gerçek politikasını seçti. Bundan dolayı, YDHC'nin ilk altı yılı, Ulusal cephe içinde radikal hiziplerin gücünü birleştirmek, işçi, köylü, balıkçı kitlelerini seferber etmek, eski devlet aygıtını parçalamak ve demokratik halk devriminin yeni bir aşamasına girmek için, her düzeyde verilen kesintisiz mücadelelerle doludur. 1973 Martında toplanan UKC'nin 5. Kongresini açarken yaptığı konuşmada Cephe Genel Sekreteri Fattah İsmail, UKC'nin bir gerilla örgütü durumundan toplumsal dönüşüm aracı olmaya yönelirken karşılaştığı güçlükleri sergilemekte ve şöyle demektedir;

«UKC, feodal ve sömürgeci düzenin kurduğu her şeyi yıkan ve geniş halk kitlelerini ulusal kurtuluş evresine yönelten bir kitle örgütü olmaktan, toplumdaki otoriteden doğrudan sorumlu olan ve

geniş halk kitleleri için programlar hazırlayan öncü bir güç olmağa doğru kendi konumunu değiştirmektedir.»

Peki, Ulusal Cephenin sömürge sistemini bir halk demokrasisine dönüştürmesini mümkün kılan unsurlar nelerdir? Son tahlilde, Ulusal Cephe, birçok milliyetçi asker ve subay tarafından desteklendiği, ve birçok gizli üyeye sahip olduğu halde, askerî açıdan ordu kadar güçlü değildi. Ta en başından şehir burjuvazisi ve onun siyasal kolu, esas olarak Aden'de faal olan hasım İşgal Altındaki Güney Yemen Kurtuluş Cephesi'nin muhalefetiyle karşılaşırken, çökmekte olan bir ekonomiyi nasıl yönetebildi? Paralı askerlerden oluşan ordular hergün saldırı üzerine saldırı düzenlerken, Ulusal Cephe yeni Cumhuriyetin toprak bütünlüğünü nasıl savunabildi? Ve nihayet, bizzat Ulusal Cephenin kendisi bağımsızlığın ilk gününden itibaren, Arap sosyalizmi kılığı altında Bonapartist bir devlet kurulmasına karşı mücadele eden radikaller ile, halk milisini yıkmak ve yeni sömürgeciliği yerleştirmek yolunda yapılan bir girişimde ordunun gerici hizipleriyle işbirliğinde bulunan sağcılar arasında ikiye bölünmüşken, Ulusal Cephe varlığını nasıl sürdürebildi?

Kısaca özetleyecek olursak, YDHC'deki devrimin başarısında en önemli unsur halktı-örgütlenip politize edildiklerinde son derece güçlü olduklarını ispatlayan sömürülen işçi, köylü ve balıkça kitleleriydi. Ulusal Cephe açısından bağımsızlık çabası, kitlelerin seferber ve politize edilmesi için girişilecek uzun yolculuğun yalnızca başlangıcıydı. Kitlelerin seferber edilmesi bugüne dek aralıksız sürmektedir. Ulusal Cephenin 5. Kongresi, sol kanadın siyasal programını nihai olarak kurumlaştırmak amacıy-

la toplandığında, kongreye katılan-**Le Monde** muhabiri Eric Rouleau aşağıdaki tabloyu çizmişti:

«Aden, günlerdir gösteri yapan işçi ve köylülerle dolu, militanlardan oluşan gruplar «yaşasın Marksizm-Leninizm» diye bağırarak delegeleri selamlıyor. Delegelerin yaş ortalaması yirmi ila otuz arasında -büyük çoğunluk yoksul kökenli- ve çoğu okuyup yazmayı zar zor kıvırıyor; ama bütün bu güçlülere karşın, uzun süren oturumlar ciddi ve son derece bilinçli.»

Kitlelerin sürekli olarak politize edilmesi, sol kanadın radikal programına canlı bir halk desteği sağlamakta. Gerilla örgütleri ve **Ulusal Cephe** milisleri silahlarını bırakıp, bürokratik sivil bir yaşama geçmedi. Ulusal Cephe örgütünü ülkenin her yanına yaydılar ve kitleleri kendi yanlarına kazandılar. Ancak o zaman Ulusal Cephenin ordudaki yüksek rütbeli subayların büyük çoğunluğunu temizlemesi ve karşı devrimci unsurlardan oluşan bürokrasiyi tasfiye etmesi mümkün oldu. Bağımsızlıktan az önce, 1967 Ağustosuna kadar erken bir tarihte, Hadramout'u kurtaran sol kanat militanları haftalık dergileri **El-Şera-re**'de şunları yazdılar:

«Sosyalist devrimin yapılması, varolan toplumsal ilişkilerin değiştirilip yerine devrimci toplumsal ilişkilerin yetiştirilmesi, başka türlü ifade edersek, eski devlet aygıtının yıkılması ve yerine bütünüyle yeni bir devletin kurulması anlamına gelmektedir.»

Ve 1968 Şubat'ında Abdul-Fattah İsmail, aynı şeyi, sağdan gelen ılımlı bir siyasal teklif karşısında cevap olarak ifade etmek zorunda kaldı:

«Emperyalizm çağında uzlaşmacı küçük burjuva lider kadrosu, ulusal demokratik halk devrimi için

yarı-feodal, yarı-burjuva ittifakın kesin karşı devrimci politikasından da daha tehlikelidir.»

Böylece, devrimci ekonomik gelişme süreci devletin bütünüyle çözülmesiyle başladı. Ordu yavaş yavaş üretici siyasal bir güce dönüştürüldü; halkla ilgili projelerin gerçekleştirilmesini, okul, yol, sulama tesislerinin yapımını sağladı. Diğer yandan işçiler ve köylüler, milis birlikler içinde örgütlendiler; bir yandan askeri açıdan yetiştirilirken, bir yandan da siyasi eğitimden geçtiler. Halkın seçtiği bölgesel savunma komiteleri oluşturuldu. Bu komiteler, gelişme planlarıyla ilgili çeşitli toplumsal, ekonomik, eğitim faaliyetlerinde çok önemli rol oynadılar. Cehaleti yenmek için bir kitle hareketine girişildi. Gönüllü çalışma, yeni devrimci gelenekler arasında yer aldı. Yeni bir aile yasası, çokeşli evliliği yasakladı ve cinsiyet ayrımı yapılmaksızın herkese eşit toplumsal, siyasal ve ekonomik haklar sağladı.

Üretim araçları mülkiyetindeki toptan değişme, esas olarak Ulusal Cephe örgütünce yönetilen ve **intifadhat** denilen halk ayaklanmaları ve hareketleriyle gerçekleştirildi. Kanunlar genellikle bu yeni statükoyu yasallaştırmak amacıyla çıkarıldı; bu yapılmadan önce de, kanunlar savunma komiteleri içinde halk tarafından tartışıldı. Başkanlık Konseyi Başkanı Salim Robaye Ali, halk ayaklanmalarından söz ederken şunları demiştir:

«Toprak kendini teslim etmez. Alınması gerekir. Ulusal Cephe **intifadhat**'ı ve diğer halk hareketlerini desteklemektedir, çünkü devrimci şiddet, büyük toprak ağalarıyla kesin bir kopmayı sağlamanın tek yoludur... Bu politikanın ayrıca bazı önemli sonuçları olmuştur: köylüler, balıkçılar ve işçiler, toplumsal ka-

zançlarını ve bunları sağlayan iktidarı elde silah savunmak için milis birlikleri kurmuşlardır.»

1972 Martında yirmibir kooperatif ve yirmidört devlet çiftliği kuruldu. Ülke içlerinde devrim stratejik bir zorunluluk haline geldi. Geniş yığınların çıkarlarına hizmet etmek için çarpık sömürge ekonomisinin yıkılıp ekonominin yeniden kurulması gerekiyordu. Bu yolda atılacak ilk adımın kemerleri sıkma politikası olması kaçınılmazdı. 1968 Şubatında sivil ve asker, tüm görevlilerin maaşları azaltıldı; ayda 200 sterlingden fazla kazananların maaşları %60, ayda 23,5 ile 25 sterling arasında kazananların ise %6 oranında indirildi. 1968 Haziranında özel sektöre buna benzer bir tedbir uygulandı: özel sektördeki tüm ücret ve aylıklara özel bir vergi kondu; ayda 250 sterlingden fazla kazananların vergi oranı %47,5, 25 sterling kazananların ise %5'di (gerek özel ve gerek kamu kesiminde 23,5 sterlingden aşağı ücretlere dokunulmadı). Bunları hükümet gelirlerini artırmak için alınan diğer tedbirler izledi; 1970 Aralıkta ekonomi üzerinde Ulusal denetimi sağlamak için, Aden'in serbest liman statüsü kaldırıldı. 1971-72'de halk hareketleri Aden'e sıçrarken, ulusal cephe 1968'dekilere ek yeni ücret indirimi çağrılarını destekledi. 1972 Ağustosunda, yabancı ekonomik ve siyasal baskılara karşı direnmek ve kendine güven politikasını uygulayabilmek için ücretlerin indirilmesini talep eden yedi günlük halk gösterilerinden sonra, devlet girişimlerindeki tüm ücretler üçte bir oranında azaltıldı. Yedi günlük halk gösterileri sırasında Aden'de bulunan bir Japon turisti, ilk kez ücret artışı yerine kesinti isteyen işçiler gördüğünü söylüyordu. Kent merkezlerindeki yapay ekonomik bolluğun azalması, işçilerin kırsal alanlara göçetmesine neden ol-

du; bu ise gelişmekte olan ülkeler içinde benzeri olmayan bir durumdu.

Yemen Demokratik Halk Cumhuriyetinin bağımsızlık sonrası tarihi, sol eğilimli, sürekli bir siyasal değışimi içermiştir. Fred Halliday, **Sultansız Arabistan** adlı kitabında, bu karmaşık dönemi şöyle anlatmaktadır:

«UKC'nin başarıları önemlidir: UKC 1963-67 yılları arasındaki dönemde İngilizleri ve onlara bağılı yerel unsurları- sultanları ve Aden burjuvazisini ülkeden süpürüp atmıştır. 1967 sonrası dönemde, UKC kıır ve şehir yığıınlarını seferber ederek, kendi gücüne dayanan bir gelişme programı başlatmış ve ekonomi üzerindeki yabancı sermaye boyunduruğunu kıırarak, bu süreci daha da ilerletmiştir. UKC'nin kendisi de ideolojik ve örgütsel yapısını değışirmiştir. Bir dizi genel talep çevresinde gevşek bir yapılaşma içindeki bir milliyetçi grup olmaktan çıkan UKC, git-tikçe daha sıkı biçimde örgütlenmiş ve halkla daha sıkı bağlar kurmuştur; nesnel güçlerin etkisi nedeniyle, ve marksizmin örgüt içindeki köklü etkisinden dolayı UKC'nin ideolojisi sola kaymıştır.»

Daha geçen hafta Aden'de bir diğer tarihsel olay yaşandı. UKC, marksist Baasılar ve küçük Komünist Partisiyle Birleşik Ulusal Cephe adlı yeni bir siyasal parti içinde birleşti. Dört yıl boyunca bu iki ayrı marksist örgütün temsilcileri, UKC hkmetinde çeşitli görevler almışlar, yine bu dönemde siyasal birlik kurmak için üç parti kendi aralarında yoğun bir diyaloga girişmişlerdi. Bu partilerin tamamen birleşmesiyle, Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti, Arap dünyasındaki tüm diğer devrimci grup ve partilere örnek oldu.

GÜNEY YEMEN DEVRİM DENEYİ

**Ulusal Cephe Siyasal Örgütü Genel Sekreteri
Yoldaş Abdul Fattah İsmail ile 22 Haziran
Tasfiye Hareketinin 5. yıldönümü dolayısıyla
1974 yılında yapılan ve Lübnan'da yayınlanan
EL HÜRRİYE adlı dergide yer alan
görüşme metni.**

Abdul Fattah İsmail

BÖLÜM BİR

Bağımsızlığa kadarki Silahlı Mücadele Evresi

Soru 1 : Silahlı mücadele kararını nasıl aldınız ve yapılan siyasal, askeri hazırlıklar nelerdi? 26 Eylül devriminin ve Nasırcılığın etkisi neydi? Yığınlar, sömürgeci ve gerici organlar ve ulusal güçler bu mücadeleyi nasıl karşılamıştır? Silahlı mücadele başladığında Ulusal Cephe'nin niteliği neydi?

Cevap 1 : Her sömürge halkı doğal olarak iki türlü zulüm altında ezilmektedir: bir yanda sömürgeci baskılar, diğer yanda ise sınıfsal baskılar. Yemen'in güney kesiminde yaşayan halkımız bu iki tür baskının da altında ezilmekteydi. 1950'lerde ve 1960'ların başında, halk ulusal mücadele biçimlerini sınadı ve İngiliz sömürgeciliği karşısında ulusal kuruluşu sağlamak için çeşitli barışçı mücadele yöntemlerine başvurdu.

1960'ların başında bazı siyasal örgütlerde yoğun biçimde silahlı mücadele yanlısı düşünceler ileri sürüldü. Bu, özünde, sömürgecilerin ülkedeki varlığına karşı çıkışın bir şekillenmesiydi; İngiliz emperyalizminin sömürgeci karakterinin (gerçekte çağımız-

da tüm sömürgecilerin yerleşik karakterinin) bir sonucu olarak ortaya çıkan ulusal kurtuluş hedeflerine erişmede yararsız olduğu ispatlanan barışçı mücadele deneyinden sonra, silahlı mücadeleden başka çıkar yol kalmamıştı.

Siyasal hayat içindeki diğer örgütler arasında önemli bir konum elde etmeğe başlayan Arap Ulusçular Hareketi, ulusal kurtuluş yolu olarak silahlı mücadeleyi seçti. Hasılı, 1950'lerin sonunda Arap Ulusçular Hareketi tarafından yayınlanan «Sahte Federasyon Karşısında Tavrımız» adlı broşürde, İngiliz sömürgeciliğini ülkeden sürmek için silahlı mücadeleden başka çıkar yol kalmadığı belirtilmekteydi. Küba ve Cezayir'deki silahlı mücadele deneyinin, ülkemizde İngiliz sömürgecilerine karşı yürütülen silahlı mücadelenin yayılmasında büyük etkisi olduğunu belirtmek gerek.

Bununla birlikte, Sanaa'daki dinsel imamlik düzeni yıkılmadan önce silahlı mücadeleyi başlatamadığımızı da belirtmeliyiz. Yurdumuzun güney kesimindeki sömürgeci feodal sisteme oranla, kuzeydeki imamlik düzeni, Yemen bölgesinde zincirin en zayıf ve en çürük halkasını oluşturunuyordu.

Bu konuda yaptığımız değerlendirme, halkımızın mücadele deneyinin de ispatladığı gibi, doğru çıktı. İngiliz emperyalizmi karşısında silahlı mücadeleye duyulan ihtiyaç konusunda beslenen inancın derinleşmesinden kısa bir dönem sonra, 26 Eylül devrimi gerçekleşti. Dinsel imamlik sistemi yıkıldı ve cumhuriyetçi bir düzen kuruldu. Tüm Yemen Halkının önünde, ulusal kurtuluş hareketinin uyanışını yansıtan elverişli koşullar yaratıldı.

Yemen'de 26 Eylül devriminin zafere ulaşması ve Sanaa'da cumhuriyetçi bir düzenin kurulması so-

nucunda ortaya çıkan siyasal durum, silahlı mücade-
lenin teorik bir inanç olmaktan çıkarak bilimsel
bir uygulamaya dönüşmesini kolaylaştırdı. Silahlı mü-
cadeleyi zorunlu kılan iki temel unsur doğmuştu:

Birinci olarak: Sanaa'daki cumhuriyetçi düzen,
bir yandan Suudi Arabistan'dan gelen kralcı paralı
askerlerin saldırıları ve askeri abluka ile karşı kar-
şıya kalırken, bir yandan da paralı askerlerin böl-
genin güneyindeki uydurma sınır üzerinden yönelt-
tiği benzer askeri saldırılar ve abluka ile karşılaş-
yordu. İngiltere ülkede paralı asker toplama merkez-
leri kurdu ve bunları sabotaj grupları olarak cum-
huriyetçi düzenin denetimi altındaki alanlara gönder-
di. Bütün sınırlar ve özellikle Suudi Arabistan top-
raklarıyla birbirine karışan doğudaki ve çöldeki sı-
nırlar, Sanaa'daki cumhuriyetçi düzene karşı yönel-
miş İngiliz faaliyetlerinin merkezi oldu.

İkinci olarak: Yemen'in İngilizler tarafından sö-
mürgeleştirilen güney kesiminde silahlı bir mücade-
lenin yürütülmesi için, güçlü bir destek meydana gel-
mekteydi. Bu, Sanaa'daki cumhuriyetçi düzenin, Ye-
men topraklarının güney kesimini kurtarmak ama-
cıyla İngiliz sömürgeciliğine karşı yürütülen silahlı
mücadeleyi destekleyerek, Yemen ulusçuluğunun sa-
vunuculuğu rolünü üstlenmesi anlamına geliyordu.
Sorunun diğer bir yanı da, Yemen halkının Eylül dev-
rimini savunmak için verdiği ulusal mücadele, Gü-
ney Yemen'deki ulusal hareketten daha önce ger-
çekleşti; cumhuriyeti savunmak, Yemen halkının bi-
linçlenmesinin simgesi oldu. Burada genel olarak
Yemen'deki ulusal kurtuluş sürecinde, işçiler, köy-
lüler, öğrenciler v.b. den oluşan Yemen halk yığın-
ları arasında etkinliği olan siyasal örgütleri ele ala-

çağız. Bu halk yığınları Yemen'in her iki kesiminde de, Eylül Devrimini Korumak için, kentlerden ve kırsal alanlardan gelerek Ulusal Muhafız saflarına katıldılar.

Güney Yemen'deki ulusal hareket iki görevle karşı karşıyaydı: Eylül Devrimini Güneyden gelen İngiliz ve kralcı sabotajlara karşı savunma görevi ve Eylül Devriminin yarattığı İngiliz sömürgecilerine karşı verilen ulusal kurtuluş mücadelesinin ilerlemesini kolaştıran tarihsel koşullardan yararlanma görevi. Böylece ülkenin güney kesimi kurtarılabilir, Suudi Arabistan tarafından 1934'de işgal edilen Asir ve Najran bölgesi yeniden alınarak tüm bölgenin ve Yemen halkının kurtuluşu tamamlanabilirdi.

Hasılı, silahlı mücadele kararı, Yemen toplumunun nesnel ve öznel koşullarının bir sonucu olarak ortaya çıktı. Başlangıçta amacımız, silahlı mücadeleyi yönetecek bir Ulusal Cephe'nin kurulmasıydı. Diğer örgütlerle, özellikle Baas Partisi ve Sosyalist Halk Partisiyle, silahlı mücadele açısından ortak bir görüşe varmak için diyalog kurmağa çalıştık. Bununla birlikte, bu tür örgütler boş yere barışçı mücadeleye bağımlı kalmaktan kendilerini kurtarana ve barışçı yolun, ulusal bağımsızlığa kavuşturan yollardan yalnızca biri olduğunu anlayana dek, bu amaç sağlanamadı.

Bizim görüşlerimiz ise vazgeçemeyeceğimiz bir noktaya ulaşmıştı; özellikle Güney Yemen'de mücadeleyi başlatmak için nesnel ve öznel koşulların uygun olduğuna inanıyorduk.

1963 Mayıs'ında Sanaa'da Arap Ulusçular Hareketi ve diğer gizli siyasal örgütler arasında diyalog sağlandı. Bu toplantıda, ülkeden İngiliz sömürgecilerini kovmada araç olarak silahlı mücadeleye baş-

vurulması üzerinde anlaşmaya varılarak, İşgal Altındaki Güney Yemen Ulusal Kurtuluş Cephesi kuruldu. Aynı dönemde, Radfan bölgesinde aşiretlerle İngilizler arasında çatışma başladı. Radfan'daki bu silahlı ayaklanma, İngiliz sömürgeciliği karşısında verilen ulusal kurtuluş mücadelesinin temelini oluşturan 14 Ekim Devriminin öncüsü olacaktı. Bu anlamda, Ulusal Cephe, ilk defa Sanaa'da yaratıldı.

Bu dönemde, Eylül Devriminin, Suudi Arabistan krallığının saldırısına ve güneyden gelen İngiliz istilasına karşı savunulmasına katılmak amacıyla Kuzey Yemen'e, gelen Arap güçleri Sanaa'ya ulaştı. Bu sırada, ulusal hareket içinde ilişkiler, düşmanca anlaşmazlıklar ve uzlaşmaz tartışmalarla içiçeydi. Baas Partisi ile Nasırcılık arasındaki ilişki büyük bir düşmanlığa ve karşılıklı saldırılara dönüşmüştü; Arap Ulusçuları Hareketi ile Başkan Abdalnâsır arasındaki ilişkiler ise çok iyiydi.

Hareket ile Abdalnâsır arasındaki iyi ilişkiden ve 26 Eylül Cumhuriyetini tehdit eden tehlikelerden dolayı ve bunun yanı sıra silahlı bir mücadelenin başlatılması açısından iç koşullar olgunlaştığı için, bölgedeki kurtuluş mücadelesi gelişebildi. «Kuzeydeki» Yemen Cumhuriyeti ile sömürge Yemen arasındaki «sınırlar» da, Mısır kuvvetleriyle İngiliz kuvvetleri arasında meydana gelen çatışma, güneydeki silahlı eylemi silah sağlayarak destekleyen Abdalnâsır, silahlı mücadele kararı alan Arap Ulusçular Hareketini destekledi. Sanaa ve Tain'deki Arap kuvvetleri kanalıyla Ulusal Cephe'ye silah sağlamağa hazır olduğunu bildirdi.

Silahlı mücadele yolunda ilerlemeden önce, bu mücadele için yaygın bir siyasal ve askeri hazırlık yaptık. Askeri eylemlerde sorumluluk alacak unsur-

ları, Ulusal Cephenin kuzeydeki kamplarında yetiştirdik. Bunun yanı sıra, gizli yerlerde silah depoladık ve baskın eylemlerinde görev alacak küçük timler oluşturduk. Bu sırada, 1963'de, 14 Ekim Devrimi başladı.

Siyasal alanda, Ulusal Cephenin önder kadrosu, Arap Sesi radyosu aracılığıyla, ulusal bağımsızlığa ulaşmak için tutulacak tek yolun silahlı mücadele olduğu konusunda yığınları bilinçlendirmek amacıyla, Sanaa ve Tain'de yaygın bir çalışmaya girişti. Cephenin iç bülteni «Kurtuluş», Cephe üyelerinin silahlı mücadele ve ulusal kurtuluş sorunlarıyla ilgilennemelerinde büyük bir rol oynadı. Dünya kamuoyu, İngiliz sömürgeciliğinden kurtulmak için mücadele veren bir halkın varlığını duymaya başladı.

Radfan'da girişilen ilk eylemin uyandırdığı tepkileri ise şöyle özetliyebiliriz; geniş halk yığınları, bu eylemi büyük bir coşku ve ilgiyle karşıladı; bu silahlı ayaklanmayı, İngiliz sömürgecilerinin 1930'lar da giriştiği canice istilaya karşı, halkın yıllardır beslediği intikam duygusunun olağan bir sonucu olarak algıladılar.

İngiliz sömürgecileri ise, Radfan'daki eylemin, hava kuvvetleri ve piyadeler tarafından bir çırpıda darmadağın edilebilecek bir aşiret ayaklanmasından başka bir şey olmadığını düşünüyorlardı. Ama daha sonra yaşanan deneyler mütevazî emekçi Radfan halkının giriştiği silahlı ayaklanmanın, uzun érimli amaçlar taşıdığını, ispatladı. Bu, gerçekten bir devrim başlangıcıydı. İngilizler bütün hava, topçu ve piyade güçlerini kullandığı halde silahlı ayaklanmayı ezmeyi başaramadılar. Daha sonra bölgeye bir vurucu güç göndermek zorunda kaldılar ve savaş doğrudan doğruya İngiliz birlikleriyle, canını dişine ta-

karak döğüşen devrimciler arasındaki şiddetli bir çatışmaya dönüştü. İngilizler, savaşçılar, vahşiler ve «kızıl kurtlar» diye nitelemek zorunda kaldılar. Radfan'daki silahlı ayaklanmayı başta küçümseyen İngiliz sömürgeci organları, sonunda bir devrimle karşı karşıya oldukları acı gerçeğini kabul etmek zorunda kaldılar; işbirlikçi sultan ve uşaklarının gerici güçleri de Radfan'daki ayaklanma karşısında, fazla bir şey yapamadılar; çünkü isyancıların İngiliz ordusu önünde direnemeyeceğini sanıyorlardı; bu yüzden hareket kırlarda yayılmaya başlayıncaya değin, gerçek bir devrimle karşı karşıya olduklarını düşünemediler.

Ulusal hareketin bu silahlı ayaklanma karşısındaki tavrı farklı farklı oldu: bir kesim ayaklanmayı olumsuz, diğer bazı kesimler ise olumlu karşıladı. Bütün bu farklı tavırlar, temel ulusal örgütler arasında varolan ayrılıkları yansıtıyordu; örneğin Baas ile Nasırcılar arasındaki ayrılık, Arap Ulusçuları Hareketi ile Baas ve Arap dünyasında bütün alt örgütleriyle birlikte komünist harekete düşmanlık besleyen milliyetçi partiler karmaşası arasındaki ayrılık... Doğu Arap dünyasındaki örgütsel yayılma kapasitelerine göre, bütün bu örgütler Yemen Ulusal Hareketinin çeşitli kesimleriyle ilişki kuruyor ve bu temel üzerinde yukardaki ayrılıklar Yemen'e de aktarılıyordu.

1963 Ekiminde Radfan eylemiyle birlikte devrim patlak verdiğinde, bu ayrılıkların devrime karşı gösterilen tavırlar temeli üzerinde biçimlenmesi doğaldı. Bundan dolayı, Salafi Gençlik Örgütü -şimdi Demokratik Halk Birliği- bu dönemde devrime moral bir destek verirken, Sosyalist Halk Partisi bu devrimi küçümseyen bir tavır takındı ve parti başkanı

Abdullah El-Asnec'in yaptığı tanıma dayanarak devrimi bir «Arap dervişleri» hareketi olarak niteledi.

Baas Partisine gelince, onun da tavrı dolaylıydı ve Halk Partisinin tavrına benziyordu.

Bu tavırlara karşın, sürekli olarak diğer ulusal güçleri silahlı mücadele içinde birleştirmeye çalıştık. Bununla birlikte, milliyetçi ve şövenist eğilimin yarattığı ideolojik ayrılıkların ve öznel çelişkilerin, ulusal mücadele ve silahlı mücadele adına alt edilemeyecek ölçüde güçlü olduğu anlaşılmıştı. Bu, özellikle silahlı mücadeleyi yürüten Arap Ulusçuları Hareketiyle, kendi milliyetçi örgütlerine ve kendi parti çizgilerine sahip olan diğer örgütler arasındaki ayrımın sürmesine yol açtı.

Bundan dolayı, Ulusal Cephe, diğer siyasal örgütler arasında silahlı mücadele bayrağını yükselten ve kavgayı, sömürgeciler halkımızın özgürlüğünü tanıyana dek sürdüren tek örgüttü.

Ulusal Cephenin siyasal kimliği, İngiliz sömürgeciliğinden kurtuluş kavgasına dayanıyordu. Yabancı sömürgecileri ülkesinden kovmayı amaçlayan her kurtuluş mücadelesi, kendi devrimci eylem güçlerine sahip olmak zorundadır. Bizim deneyimizde, Ulusal Cephe, ulusal kurtuluş sürecindeki eylem güçlerinin, yani sömürgeciliğe karşı çıkan işçilerin, köylülerin, küçük burjuvazinin ve sömürgeciliğe karşı çıkan diğer bütün toplum katlarının umutlarının kemikleştiği siyasal örgüttü. Bundan dolayı, bu amaçla sürdürülen mücadele, sömürgecilikle sultanlığın varlığına ve bu kavgaya karşı çıkan tüm güçlerin ve kuklaların varlığına karşı direnme üzerinde yoğunlaştı.

Ulusal kurtuluş aşamasında silahlı mücadelenin sürekli ilerlemesiyle birlikte, Ulusal Cephe, silahlı

mücadele sürecinden yeni dersler çıkarma ve deneyler kazanmanın yanında, ideolojik alanda da geliyordu. Bu gelişme, Arap Ulusçuları Hareketi'nin entellektüel harcını oluşturan milliyetçi şövenist düşüncenin bilimsel sosyalist düşünceye dönüşmesini ve Parti geleneklerinin bu düşünceye dayandırılmasını kolaylaştırdı.

Cephe, ulusal kurtuluş mücadelesi koşulları içinde yaşadığı halde, toplumsal ve ideolojik kimliğini belirleyen bir çatışmaya tanık oldu. 13 Ocak 1966'da kurtuluş örgütünün ilan olunmasıyla zorunlu bir bütünleşmeye gidilene dek bu çatışma yatışmadı. Bu tehlike, başlamış olan silahlı mücadeleyi, oportünist ve sultancı güçlerin elinde saptırılmağa açık olmaktan korumak için, Ulusal Cephenin birlik içinde tutulmasını zorunlu kılıyordu. Özellikle 1965 Haziran'ında toplanan Birinci Kongre'den sonra Ulusal Cephenin yetersizliği ortaya çıkmağa başlamıştı.

Bununla birlikte, Ulusal Cephenin Birinci Kongresi, bir buçuk yıllık silahlı mücadeleden sonra cephe içinde meydana gelen gelişmenin olumlu bir yanını da doğruluyordu. Bu kongrede Cephenin teorik rehberi olan Ulusal Bildiri onaylandı. Bu Bildiri, toplumsal konular ve günümüzdeki sosyalist-kapitalist sistem arasındaki çatışma karşısındaki tavrı açısından küçük burjuva eğilimler taşımasına karşın, Ulusal Cephenin siyasal, toplumsal ve ideolojik kimliği yönünden, yine de ileri bir adım meydana getiriyordu.

Ulusal Bildiri, silahlı mücadelenin görevleri ve devrimin toplumsal programı yanında, Ulusal Cephenin bilimsel sosyalizm teorisine bağlanışını da belirtiyordu. Bu bağlanışın niteliği, muğlaklık ve küçük burjuva eğilimin ağır basması idi. Bu evrede bilimsel sosyalizm düşünceleri cephenin önder kadrosu

ve safları arasında henüz yaygınlaşmamıştı; ve ideolojik eğitim bu teorinin kaynaklarına, klasiklerine dayanmıyordu. Kendi kendini eğiten ve sosyalist deneyler üzerinde bilgi sahibi olan bazı önderler vardı. Bu dönemde bilimsel sosyalizme saf bir inanç dahi bu öğretiye karşı çıkan eğilimler karşısında, bizler için büyük bir zaferdi, ve devrim açısından siyasal bir kazançdı; Arap, İslam ya da Afrika Sosyalizmi diye bir şey olamaz, her toplumun gerçekliğinin kavranmasına ve analizine dayanan teori, yalnızca bilimsel sosyalizmdir.

Soru 2: Devrimin çeşitli evrelerinde kitleleri seferber etmek ve örgütlemek için uygulanan yöntemler nelerdir?

Cevap 2: Ulusal Kurtuluş evresinin niteliği, bu hedefi elde etmek için çeşitli mücadele yöntemlerinin uygulanmasıdır. Bu yöntemler genel olarak her ülkenin özelliklerine ve koşullarına uydurulmaktadır. Demokratik Yemen'de silahlı mücadele yöntemini uygularken, halkımızın ulusal kurtuluş davasına hizmet edecek diğer siyasal mücadele biçimlerini görmezlikten gelmedik. Halkla sömürgeci arasındaki siyasal mücadelenin bütünü, çeşitli biçimler alır; yine de biz, etkinliği ve sömürgecileri halkın özgürlüğünü tanımaya zorlaması açısından, silahlı mücadelenin en ileri mücadele biçimi olduğunu düşünmekteyiz. Daha önceki siyasal mücadele deneyi, bizi silahlı mücadeleye yönelten temeli oluşturdu.

Bundan dolayı, silahlı mücadelenin daha önceki yurtsever mücadele biçimlerine yapılan bir ilâve olduğunu söyleyebiliriz; ama sömürgecilerle, sultanların varlığına son vermede, silahlı mücadele daha

etkili olmaktadır. Bunun yanısıra, bu tür mücadele, tek bir mücadele biçiminin yarattığı durgunluğun ve içe dönüklüğün zinciri ile kavgamızı kösteklemez.

İlk başlarda, üzerinde yoğunlaştığımız konu, silahlı mücadelenin sıkı biçimde desteklenmesinin ve Aden yöresinde de yayılmasının sağlanmasıydı. Halk kitlelerinin yaşantısı içinde, silahlı mücadeleyi bir gelenek haline getirmeyi amaçlıyorduk. Devrimin ilk iki yılında, silahlı mücadele, siyasal hayatı etkileyecek en önemli ve en yaygın mücadele biçimi oldu ve ülkelerinin ulusal kurtuluşuna inanan tüm toplumsal güçleri kendine çekti.

Silahlı mücadele yöntemi yanında, kitle gösterileri, işçi grevleri ve uluslararası konferanslarda, Birleşmiş Milletlerde, Arap Birliği Örgütü v.b. de milli meseleyi ortaya atma gibi diğer mücadele biçimlerine de başvurduk. Yaygın mücadele biçimleri uygulayarak halk yığınları arasında ulusal kurtuluş ruhunu uyandırma, silahlı devrime etkin biçimde katılmaları için onları örgütleme ve seferber etme konusundaki yeteneğimizi İngiliz sömürgecilerine ispatladık.

Ulusal kurtuluş evresinde kitleleri örgütleme ve seferber etme konusunda çabamızın en büyük bölümünü kitle çalışmaları ve toplumsal örgütlenmeler aldı. Çabamız daha çok işçi hareketi üzerinde yoğunlaştı; Ulusal Cephe bu kesimde etkinliğini yayabildi ve birçok sendikayı kendi safına çekebildi. Altı sendikanın ulusal kurtuluş mücadelesinde oynadıkları rolü ve oportünist sendika liderlerinin Yemen'li işçilerin önünde nasıl teşhir edildiğini hâlâ hatırlamaktayız. Altı sendika, devrimin temel işçi gücünü oluşturdu ve Yemen işçi sınıfı safları arasında kendini siyasal açıdan kabul ettirdi.

Aynı şekilde, işçi hareketini ulusal kurtuluş mücadelesi içinde denetim altına alabildik. Öğrenci Birliği, Kadın Birliği, spor dernekleri v.b. gibi kitle örgütlerine sızabildik. Oportünist ve gerici önderleri ve konumlarını sürdürmek için silahlı mücadeleyi destekler görülen yeni oportünistleri tasfiye edebildik. Yukardaki örgütler ulusal mücadelede önemli bir rol oynadı. Örneğin, kadınlar bröşür dağıtıyor, yazışmaları ve örgüt içi emirleri iletiyor, kırlarda silahların taşınmasına, savaşçılara yiyecek sağlanmasına katılıyorlardı. Öğrenciler de boykotlar düzenliyor, sömürgeci eğitim politikasına karşı direniyorlardı. Bütün bunlar, ulusal kurtuluş davasının bilincinde olarak yapılıyordu.

Şehirlerde ve kırlarda silahlı mücadele yöntemlerinde belli bir gelişme olduğunu belirtmeliyiz. İlk başta, yeraltı eyleminin koşullarına uygun olan «vurkaç» ilkesi uygulanıyordu. Bu nedenle, savaşçılarımız, suratlarını kendilerini izleyen ajanlardan saklamak için maske kullanıyorlardı.

Silahlı mücadelenin kökleşmesinden, İngiliz ve Yemenli ajanların büyük çoğunluğunun temizlenmesinden sonra, silahlı mücadele yöntemini geliştirmemiz mümkün oldu.

Böylece, belli bir deney kazandıktan sonra, belirli sayıda savaşçıyla eylemlere girişebildik, aynı zamanda değişik yerlerde harekete geçebildik. Aynı şekilde, İngiliz tankları ve piyadesi karşısında girişilen sokak savaşları ve Krater'in 16 gün boyunca işgali, silahlı mücadelenin ulaştığı ileri dereceyi göstermekteydi.

Bölgedeki İngiliz kuvvetlerinin konumunun zayıflamasından ve silahlı eylem alanının genişlemesinden sonra, ulusal kurtuluş mücadelemizde sonuca

ulaştırıcı, daha ciddi bir evreye geçmemiz mümkün oldu. Özellikle 1967 Haziranında Krater'in işgalinden sonra, kitlelerin silahlanıp sultanlık ve şeyhlik sistemlerini yıkmaya yöneldiği, silahlı mücadelenin halk kurtuluş savaşına dönüştüğü dönem geldi.

Soru 3: Ulusal Cephenin silahlı mücadelesini sürdürmek açısından bölücü olan 13 Ocak 1966 kararını nasıl karşıladınız? İç savaşın üstesinden nasıl geldiniz ve orduyu son anda yanınıza nasıl çektiniz?

Cevap 3: Yaptığımız değerlendirmeye göre, Kurtuluş Örgütü ile Ulusal Cephe arasındaki zorunlu birleşmeyi ilan eden 13 Ocak kararı ve Kurtuluş Cephesinin oluşması, silahlı mücadelenin ulusal kurtuluş sürecinde belirleyici bir unsur haline geldiği bir zamanda meydana geldi.

1965 sonlarına dek Ulusal Cephe halkımızın kurtuluş umutlarının somutlaştığı tek örgüttü. Verdiği mücadele, İngilizleri, Ulusal Cepheyi, ulusal bağımsızlık konusunu tartışabilecekleri tek ulusal güç olarak neredeyse tanımak zorunda bırakmıştı. Ama bu sırada devrime ve onun içeriğine darbe indirmeyi amaçlayan bir planın uygulanmasına ilişkin olaylar meydana geldi.

Kısacası, ilk başta silahlı mücadele yöntemini inkar eden ve muhalefete geçip, yayınladıkları siyasal bildirilerde bunu açıklayan unsurlar, birden silahlı mücadeleye olan inançlarını duyurmaya başladılar. 1965 ortalarında, Sosyalist Halk Partisi ile Güney Arabistan Birliği'nin bu inançlarını açıkladıklarına ve İşgal Altındaki Güney Yemen Kurtuluş Örgütü'nün de bu inançlarını açıkladıklarına, bu inançların birleşmesiyle Ulusal Cephe'nin oluştuğu görülmektedir.

gütü'nü oluşturdıklarına tanık olduk. Daha sonra, Londra Anayasa Konferans'ından «çekilen» bazı sultanlar, Kahire'den destek sağladıktan sonra bu yeni Örgütle birleştiler ve ülkeye bağımsızlık bağışlaması ve Güney Yemen halkının kendi kaderini tayin etmesine izin vermesi için İngilizleri zorlamada kullanılacak bir araç olarak silahlı mücadeleye inandıklarını açıkladılar.

Şimdi Ocak 1966 kararının ulusal kurtuluş mücadelesi üzerindeki etkisini değerlendirirken, bu kararın aslında silahlı mücadelenin gelismesine ket vurulmak amacıyla alındığını anlamaktayız. Bundan dolayı, aynı yılın Ocak ve Ekim ayları arasında, Mısırlı ajanların Ulusal Cephenin silah sağlamasına engel olması sonucunda anlaşmazlık, ağır silahların Kurtuluş Ordusu elinden alınması noktasına dek ulaştı. Bu dönemde Kurtuluş Cephesi'nin savaşı kendi ordusu ya da gerillaları yoktu. Bundan dolayı, Ulusal Cephe tarafından gerçekleştirilen eylemler Kurtuluş Cephesine atfediliyordu, çünkü Taiz, Sanaa ve Kahire'deki haber alma organları Kurtuluş Cephesi'nin kürsüsü haline gelmişti. Bizim ise gerilla faaliyeti hakkında bilgi veren ve çeşitli konulardaki görüşlerimizi açıklayan broşürler dışında, elimizde herhangi bir haber iletme aracı yoktu. Kurtuluş Cephesi bu alanda da broşürler yayınlıyor, yapmadığı eylemleri kendine mal ediyordu. Bu, doğal olarak, kitleler arasında tereddüt ve karışıklık yaratıyordu.

1966 Kasımında Cephe Üçüncü Kongresinde, Ulusal Cephe Kurtuluş Cephesinden çekilme kararı alana dek silahlı mücadele bir gelişme göstermedi. Kurtuluş Cephesinden çekilmemizden ve bazı bankalarla yabancı teşebbüslerde soygun hareketleri gerçekleştirmemizden ve Cephe üyelerini gelirlerin-

den yüksek bir kısmını mücadele için ayırmağa zorlamamızdan sonra, silah tacirleriyle pazarlığa girmemiz ve kırlarla şehirlerde silahlı eylemi sürdürmemiz için gerekli silahları alabilmemiz mümkün oldu. Bazı bölgelerin düşmesi de, sultanların silah depolarını denetimimiz altına almamızı sağladı. Bu durum, Ulusal Cephenin Kurtuluş Cephesinden ayrılması sayesinde yaratıldı ve bağımsız faaliyetimiz sonucunda, silahlı mücadele yeniden canlanıp daha da güçlü bir hale gelebildi.

Bununla birlikte, haber verilmeksizin, danışılmadan, Ulusal Cephenin adına alınan Ocak kararı emrivakisine karşın, demokratik temeller üzerinde bir cephe kurulması için çaba harcadık. Ulusal Cephe İkinci Kongresi Ocak kararından sonra Jiblah'da toplandı. Kongre, Birleşik Cephenin hangi temeller üzerinde kurulması gerektiği konusuna aydınlık getirdi ve sultanların ulusal mücadeleye kabul edilmesine karşı çıktığımızı belirterek, bu şartlar altında Kurtuluş Cephesi çatısı içinde kalmağa karar verdi. Bu karar Mısırlı komutanlara ve Abdülnâsıra iletili.

Üçüncü Kongre, 1966 Kasımında Qa'ataba bölgesinde Hamer'de toplandı. Ulusal Cephe saflarında, silahlı mücadelenin geleceği konusunda sürekli endişeler uyanmaktaydı. Ekim ayında Kurtuluş Cephesinden ayrılmayı talep eden, bağımsız siyasal mücadelenin devamını isteyen gösteriler yapıldı. Kurtuluş Cephesi deneyi, bu çatıdan çekilmek gerektiği inancını derinleştirmişti. Böylece, Üçüncü Kongre çekilme ve bağımsız bir silahlı mücadeleyi sürdürme kararı aldı.

Çekilme kararının, Kurtuluş Cephesi içinde bir ayrılığın varlığı anlamına geleceği doğaldı. Bu ay-

rılığın mücadele alanına aktarılması ve düşmanlığa dönüşmesi de kaçınılmazdı.

Bu çekilme kararına rağmen, Ulusal Cephe, İngiliz kuvvetlerine karşı verilen silahlı mücadelenin yoğunlaşacağı ve bu arada Ulusal Cephe ve Kurtuluş Cephesi savaşçıları arasında mücadele birliğinin sağlanacağı umundaydı. Ama Kurtuluş Cephesinin oportünist önderleri, savaşçıları, Ulusal Cephe savaşçılarıyla önderlerine karşı provakasyonlar ve suikastlar düzenlemeğe itiyorlardı. Ulusal Cephe her fırsatta Kurtuluş Cephesinin savaşan unsurlarıyla, ilişki ve dialog kurmağa çalıştı. Bazı unsurlarla gerçekten ortak çalışmalar ve işbirliği sağlandı. Ama Kurtuluş Cephesi önderlerinin kafasında, çatışma eğiliminin daha ağır bastığı anlaşılıyordu.

Ulusal Cephenin 1967 Haziranında Krater'i ele geçirdiği sıralarda, Cephemizin gerilla faaliyeti önderlerinden Abdalnabi Madral'a suikast düzenledi. Kurtuluş Cephesi başkalarını da öldürmeğe çalıştı. Bu anlamda iç savaş ilk kez aynı yılın Temmuz ayında patlak verdi ve on savaşçıyla birçok suçsuz yurttaşın ölümüne neden oldu. Bu savaş iki kesim arasındaki ateşkes anlaşmasıyla sona erdi. Buna rağmen, düşmanlık ve intikam duygusu sürdü ve Ulusal Cephenin sivil ve askeri önderleri Kurtuluş Cephesi'nin suikast girişimlerinin kurbanı olmağa devam etti. Bu sıralarda, İngilizlerle ulusal bağımsızlık sorununu görüşmek amacıyla, Kahire'de belirli bir ulusal birlik çözümüne ulaşılmağa çalışılıyordu. Arap Birliği de bu konuya eğildi. Ama yine de, Kahire'de olanlarla savaş alanında olanlar birbirinden çok farklıydı. Sonuç olarak, Eylül başlarında bir grup Kurtuluş Ordusu unsuru, küçük bir arabanın içinden Ulu-

sal Cephenin askeri önderlerinden bazılarının üzerine el bombası fırlatıp, ateş açtılar.

Bu olaydan sonra ikinci iç savaş patlak verdi ve esas olarak Birinci Valilik ve Laheş bölgelerine yayıldı. Kurtuluş Cephesinin diğer bölgelerde zaten çok az etkinliği vardı. İç savaş, Ulusal Cephe lehine sonuçlandı.

Yeni gelişmeler ve Ulusal Cephenin yaygınlık kazanması, İngiliz sömürgeciliğinin güçler dengesi- nin Ulusal Cephe lehine geliştiğini kavramasına yol açtı. Sultanlık sistemi ve uyduruk federasyon devleti, birçok alanda Ulusal Cephe yönetimi altına girmeğe başlamıştı ve Kurtuluş Cephesiyle mücadele her alanda Ulusal Cephe lehine sonuçlanıyordu.

Durumu kavrayan İngiltere son karta, yani orduya başvurdu. İktidarı ordu yönetimine devretmeğe hazır olduğunu açık etti. Orduyu bir yandan böyle meşgul ederken, diğer yandan da onu, Ulusal Cepheyle çatışmaya sokmayı amaçlıyordu. Ulusal Cephenin örgütsel etkinliği asker ve subay safları arasında da yayılmıştı, bunun için Ulusal Cephe ordu üs yönetimine karşı dikilecek bir konumdaydı.

Ulusal Cephe, yeni sömürgeci planı farkedince, orduya sorumluluğunu hatırlatan siyasal bir bildiri yayınladı. Gerçekte ordu komutası, iktidarı ele almayı reddetmişti.

Ordu yönetiminin Ulusal Cephe ile birlik olmaktan başka seçimi yoktu. Çünkü Ulusal Cephenin güçlü ve popülerliği ortadaydı, başka türlü ihanet olurdu. Diğer yandan İngilizler, Ulusal Cephe yanında yer alan ordunun, ulusal bağımsızlık yolunda patlatılabilecek ve ülkeyi yeni sömürgeciliğin pençesine teslim edecek son mayın olacağını düşünüyordu. Gerçekte, 20 Mayıs darbesinden ve 14 Mayıs Hare-

ketinden sonraki olaylar, İngiltere'nin ordu için düşündüğü statüyü doğruladı. Ama Ulusal Cephe, bütün bu oyunları altedecek güçte idi.

Soru 4: Ulusal Cephenin Birinci Kongresi, devrimin siyasal ve askeri rotasının saptanmasında büyük burjuva özellik taşıyan bir yol tutulmasına rağmen, çok büyük önem taşıyordu. Bu çizginin aydınlık kazanması ve gelişmesinde İkinci ve Üçüncü kongrelerin etkisi ne oldu? Ve Cephe içindeki sağ ile sol arasındaki mücadelenin temelleri silahlı mücadele içinde nasıl aydınlık kazandı?

Cevap 4: 1965 Haziran'ında Taiz kentinde toplanan Ulusal Cephenin Birinci Kongresi ulusal mücadelenin gelişmesinde olumlu bir dönüşü yansıtmaktadır. Kongre birbuçuk yıllık bir silahlı mücadele deneyinden sonra toplanmıştı. Bu dönemde Ulusal Cephe önemli deneyler kazanmış, bilimsel sosyalizme inanç duyulmasını sağlayan ideolojik bilinçlenmeye tanık olmuştu. Bununla birlikte, bilimsel sosyalizme duyulan bu yakınlık bulanıklık içindeydi. Arap Ulusçuları Hareketinin bağlandığı düşüncelerin şövenist eğilimli milliyetçi kültürden kaynaklandığını biliyoruz. Bilimsel sosyalizmin, Ulusal Cephe üyelerinin kültürel dünyasında geleneği yoktu. Sosyalist düşüncelere duyulan bağlılık, bu ya da şu üyenin kendi özel çabasından dolayıcıydı. Birçok üyenin arasında bu düşüncelerin çeşitli düzeylerde yayılması sonucu, değerlere, geleneklere ve Arap Ulusçuları Hareketi tarafından telkin edilen düşüncelere sıkı sıkıya bağlı gelenekçi akıma karşı çıkan, onunla mücadele eden ilerici bir akım gelişmeğe başladı.

Birinci Kongre, Ulusal Çalışma Bildirisini kabul etti, sömürgeciler Aden'e ayak bastıktan sonra halkın verdiği ulusal mücadelenin bir irdelemesini yaptı ve cephenin mücadele içinde üstlendiği ekonomik ve toplumsal programı formüle etti. Diğer yandan Ulusal Cephenin bilimsel sosyalizme duyduğu inancı açıkladı. Genel olarak ve devrimin siyasal ve entellektüel çizgisini formüle ederken Birinci Kongrenin küçük burjuva eğilimlere yenik düştüğü bir gerçekse de, Kongrenin siyasal ve entellektüel sonuçları -bu evrenin gerçek koşulları ışığında düşünülecek olursa- ileriye yönelik sayılabilir. Yemen ve dışarda Yemen Ulusal hareketi ile ilişkileri olan küçük burjuva siyasal güçlerin çoğu, bu kongre karşısında duydukları hoşnutsuzluğu saklamadı ve Ulusal Bildiri konusundaki tedirginliklerini belli etti.

Örgüt içinde ise, devrimin ideolojik ve sınıf içeriği konusunda, ilerici ve tutucu akımlar arasında tartışma ve ideolojik çatışma mayalanmağa başlamıştı.

13 Ocak kararı, Ulusal Cephe içindeki kavgaya bir son verdi. Ocak 1966'dan Ekim 1967'ye dek ideolojik çatışmanın sürdürülmesi ve sonuçlandırılması, Ulusal Cephenin önündeki görevler arasında yer almıyordu. Cephenin görevi, zorunlu birleşmeden ve Kurtuluş Cephesinin kurulmasından hasil olan yeni tehlikelere karşı kendini ve silahlı mücadele davasını savunmaktı. Bundan dolayı, ideolojik tartışma ve çatışmalar donduruldu, bağımsızlıktan sonra, özellikle 1968 Mart'ında Zengibar'da toplanan Dördüncü kongre dışında, bu çatışmalar Ulusal Cephenin bünyesi içinde aşırı şekilde su yüzüne çıkmadı.

Elbette, bütün bunlar Cephe safları arasındaki entellektüel tartışmanın mutlak anlamda donduruldu-

ğu anlamına gelmiyordu. Üyeler arasında entellektüel düzeyin gelişmesi ve bazı sosyalist deneyler ile bilimsel sosyalizmin kaynakları konusunda bilgi sahibi olunması, demokratik bir tartışma ortamı yarattı.

İkinci ve Üçüncü Kongre'ye gelince, bunlar devrimin ideolojik çizgisini billurlaştıramadı, çünkü o sırada, devrim davasının Kurtuluş Cephesi çatısı altında sürdürülmesi karşısında Ulusal Cephenin tavrı tartışılmaktaydı. Bu kongrenin toplandığı dönemde devrim, bir bunalım ve seçimle karşı karşıyaydı; ya Kurtuluş Cephesi içinde kalınacaktı, ya da bu örgütten çekilinecekti.

Ulusal Cephe içinde ilerici akımla sağcı akım arasındaki bu çatışma, 1968 Mart'ında toplanan Dördüncü Kongre dışında, doruğa yükselmedi.

Bu dönemde Ulusal Cephe, sömürgecilerle, sultanları ülkeden sürerek ulusal kurtuluş görevlerini başarıyla tamamladı. Dünyadaki bütün ulusal kurtuluş hareketleri, ulusal kurtuluş evresinde, sömürgecilere karşı çıkan tüm toplumsal güçlere dayanır. Bu evrede ulusal burjuvazinin ve feodallerin bazı kesimleri devrimci saflara kazanılabilir. Ama ulusal bağımsızlığın elde edilmesinden sonra, bu kesimler toplumsal çelişkileri ve mevcut sömürüyü çözme, ulusal kurtuluş evresi sırasında emekçilerin uğrunda mücadele ettiği amaçları gerçekleştirme göreviyle ters düşerler.

Demokratik Yemen'de silahlı mücadele aşamasında Ulusal Cephe'nin yüklendiği görevler, ulusal kurtuluş mücadelesinin özünü sınırlıydı. Bu görev başarıyla yerine getirilince, toplumsal sorun sahneye çıkar ve bu sorunun, ülkemiz emekçilerinin devrim saflarında uğrunda mücadele ettiği toplumsal

hedeflere uygun olarak çözülmesine duyulan ihtiyaç yükselir. Ayrıca devrimin ideolojik tavrının, bilimsel sosyalizmden yana belirlenmesi ve bunun sonucu olan siyasal ve ekonomik programların, devrimci emekçilerden yana sonuçlandırılması ve sosyalist kampın başı çektiği uluslararası devrimci hareketin üç ana gücüyle tam bir ittifak içinde bulunulması gibi sorunlar ortaya çıkar.

Bu konulardan dolayı, Dördüncü Kongre'de iki akım arasında keskin ve şiddetli bir mücadele oldu. İlerici akım, ulusal kurtuluşu izleyen evredeki görevlerin özüyle ilişkin konuları ve programları ortaya koymuştu. Alınan kararlar ve yayınlanan bildiriler, ilerici akımın gücünü ve gelişmesini doğruluyordu.

İlerici akımın Dördüncü Kongre'de kazandığı zaferden dolayı, sağcı akım ve yeni sömürgeciliğin ordu ve güvenlik kuvvetleri içindeki ihtiyatları, kongrenin sona ermesinden birkaç gün sonra, 20 Mart'da darbe girişiminde bulundular. Ama bu girişim başarısızlıkla sonuçlandı. Bu ise Ulusal Cephe saflarında ve kitleler arasında sağcı güçlerin iflas ettiğini göstermekteydi.

Soru 5: Sanaa kuşatması deneyinden, bir şehir savaşı örneği olarak çok söz edilmiştir. Aden'deki şehir savaşı deneyi devrimci güçler tarafından hâlâ etraflı olarak anlatılmamıştır. Bu deneyin özellikleri nelerdir? Savaşı Aden şehrine nasıl aktardınız, 20 Haziran 1967'de Krater bölgesini nasıl işgal ettiniz ve Yasama Konseyine nasıl saldırdınız? Aden'deki diğer eylemlerden örnek sunmanız mümkün mü, ik-

mal, kamuflej, silah ve haberleşme konularını nasıl çözümlediniz?

Cevap 5: 26 Eylül'den 14 Ekim kararlarının alındığı güne dek Yemen ulusal mücadelesi sırasında yürütülen şehir savaşı deneyinden çıkarılacak çok öğretici dersler var; bunlar hakkında çok az şey yazılmıştır.

Aden ve Sanaa'daki şehir savaşının özellikleri ya da bölgenin her iki kesimindeki silahlı mücadelenin özellikleri ele alındığında, Kuzey Yemen'deki silahlı mücadelenin, 26 Eylül devriminin ve cumhuriyetin savunulmasıyla sınırlı olduğunu anlamaktayız. Sanaa'daki savaş deneyi, binlerce Yemenli kiralıcı paralı askerin ve Suudi Arabistan gericiliği tarafından bu uşakları yetiştirmek ve örgütlemek amacıyla kiralanan Avrupalı paralı askerlerin giriştiği istilaya, Sanaa'nın silahlanmış halk tarafından savunulmasına ilişkindi.

Diğer yandan, Güney Yemen'deki silahlı mücadele deneyinin ise, tüm ülkenin, sömürgecilerin ve uşakları sultanların egemenliğinden kurtarılması yolunda verilen bir mücadele olduğunu görmekteyiz. Dört yıl boyunca silahlı mücadele yolunu izledik.

Bu yılların özelliği, hızla büyüyen, sürekli gelişen bir silahlı mücadeleydi. Silahlı mücadele deneyi konusunda kaydedilecek en belirgin yan, elde hemen hemen hiç bir şey olmadan mücadeleye başlanmasıydı. Arap Ulusçuları Hareketi, siyasal bir örgüttü ve Büyük Ekim Sosyalist Devrimini izleyen partizan savaşı ve Küba, Cezayir, Çin silahlı mücadele deneyleri hakkında bilgi sahibi olduğu halde, silah kullanımı ve askeri eğitim konusunda bilgiye sahip değildi. Radfan'daki silahlı ayaklanmadan önce de, silahlı mücadele kavramı birçok Hareket üyesinin

zihnini meşgul etmeye başlamıştı. Bazı üyelerimizi silah kullanma konusunda yetiştirmek amacıyla, kırık alanlarda seferler düzenlediğimizi hatırlıyorum. Bu unsurlar Aden'deki baskın eylemlerinin çekirdeğini oluşturacaktı. İlk başlarda, silaha dokunmak ve mermi yakmak, bu unsurlar arasında macera duygusu ve silah taşıma zevkini uyandırdı; bu macera duygusuyla hayatlarını sakınmadan ileri atmağa hazırdılar. Vatansevgisi ve onun kurtarılması, sınıksız silaha sarılmalarına yolaçıyordu.

Radfan'daki silahlı ayaklanmadan ve ulusal kurultuşu gerçekleştirmek için silahlı mücadele uygulaması yolunda karar alınmasından sonra, askeri kadrolar yetiştirme faaliyetine hız verdik. Yeraltı çalışması koşullarından dolayı, siyasal bilinç düzeyi en sağlam ve en gelişkin, uzun bir örgütsel deneye sahip kişileri seçiyorduk.

Gerillaların donatımını tamamlayınca, gerilla faaliyetini şehirlere, özellikle Aden kolonisine aktarmayı düşünmeğe başladık. Dhala, Mukairas, Yafa v.b. gibi dağlık alanların coğrafi özelliğinin elverişli koşullar sağlamasından dolayı, kırık kesimlerde yürütülen silahlı mücadele, bizi uğraştırmadığı gibi İngiliz sömürgecilerini kara kara düşündürecek ölçüde ilerlemişti.

Yaptığımız değerlendirmeye göre, gerilla faaliyetini Aden kentine aktarabilirsek, güçler dengesi devrim lehine değişecekti. İngiltere kırık kesimdeki silahlı mücadeleye o kadar çok aldırmıyordu; çünkü, Aden'e sızmadığı sürece, bu savaşa karşı yıllardır hazırladılar.

Aden, Kızıl Deniz kıyısında bir barış ve huzur beldesiydi: Kentin sömürgeci sahipleri, buranın geleneksel mücadele eylemlerine sahne olmasını, «te-

rörcülerin» yolaçtığı bomba ve kurşun sesleriyle dolmasını istemiyorlardı. Diğer bir nokta da, kent sakinlerinin günlük yaşantıları içinde patlama sesleri duymağa hiç alışkın olmamalarıydı.

Öte yandan, gerillalarımız düşman hedeflerine karşı doğrudan eylemler düzenleme deneyine sahip değildi. Bundan dolayı, başlangıç onlar için zordu, çünkü İngiliz gizli servislerince gözetlendikleri ve derhal yakalanacakları inancı yerleşmişti. Aslında, ihtiyaç duydukları şey, düşmana karşı doğrudan eylemler düzenlemeden önce bu duyguyu yenmeleiydi.

Bu duygu, Aden'in coğrafi özelliğine bağlanabilir. Aden, kolayca kapatılabilecek ve küçük bir kuvvet tarafından denetim altına alınabilecek bir küçük yarımadanın, dar boğazın bitişiğinde kurulmuştu. Bu noktaya, gerillaların, şehir gerillası konusunda yetiştirilip eğitilmedikleri gerçeğini de ekleyebiliriz. Buna karşın, gerillalar, Aden kenti, sokaklar, geçitler, ve dağlar hakkında çok iyi bilgiye sahiptiler.

Bütün bu güçlülere karşın, silahlı mücadeleyi Aden'e sıçratmayı tasarlıyorduk. Çünkü her şeyi hazırlamış, mücadeleyi başlatacak koşulları yaratmıştık. İngilizlerin Aden çevresinde mevzilenmelerine, karakollara ve on kilometre uzunluğundaki dikenli tellere rağmen, bazen motorlu araçlarla ve bazen de Aden pazarına köylerden ot, yem ve sebze getiren develerle silah taşımayı başarmışdık. Kentin içinde de, bazı kimyevi maddelerle plastik bombalar hazırlıyorduk.

1964 başlarında, devrimin başlamasından yalnızca birkaç ay sonra, gerilla faaliyeti Aden kolonisine aktarıldı; gerillaların düzenlediği bir dizi hareket arasında, İngiliz subaylarının evlerine ve kulüplerine el

bombaları atılması, bazukayla ateş açılması da vardı. Bu hareketler, birçok İngiliz subay ve askerinin ölüp yaralanmasıyla sonuçlandı.

Bu hareketler sırasında, gerillalar daha sonraki eylemlerde kendilerine yararlı olacak önemli dersler çıkardılar ve sömürge'deki İngiliz askeri gücünün zayıf noktalarını ortaya koydular. Aden'in, patlama sesi duyulduktan sonra, birkaç dakika içinde kapatılabilecek dar bir boğaz olmadığını öğrendik. Bir keresinde küçük bir gerilla grubuna, geceleyin Hurmaksar'daki askeri hava alanına ateş açılması emredildi. İlk ateş açtıklarında, çevrelerini kuşatan karanlık, birkaç fişegin ve özel arabaların ışığıyla aydınlandı, üzerlerine gelen yalnızca birkaç piyadeydi. Gerillalar görüldüklerini ve tanındıklarını sanıp, kalan roketleri ateşlemediler ve arabalara atlayıp büyük endişe içinde çabucak döndüler. Kararlaştırılan buluşma noktasına vardıklarında, bir roketi hava alanında unuttuklarını farkettiler. Onlara dönüp roketi geri getirmeleri emredildi. İki gerilla geri gitti; İngiliz askerlerinin eline düşeceklerini sanıyorlardı. Hava alanına döndüklerinde görünürde kimsecikler yoktu, roketi bulana dek rahatça aradılar.

Bu olay, gerillaların askeri eylemleri sürdürme kararlılığını pekiştirdi ve onlara sömürgeci düşmanın sanıldığı kadar korkunç ve dehşetli bir canavar olmadığını gösterdi.

Bundan sonra eylemler daha güçlü ve yürekli sürdürüldü. Bir grup gerilla, Orta Doğu askeri komutanlığının bulunduğu Tawahi'ye gönderildi. Gerillalar İngiliz radyo istasyonunun karşısındaki tepiyi işgal ettiler ve bazuka ateşiyle büyük zarara yol açtılar. İstasyonu bekleyen İngiliz askerlerinden bir çoğunu öldürdüler.

Doğal olarak, Aden ve diğer şehirlerdeki gerilla faaliyetimizin başlangıcında, maske takmak arabalar plakalarını değiştirmek, resmi üniformalar giydirerek, gerillaları resmi görevli ya da subay kılığına sokmak gibi çeşitli yöntemlere başvurmak zorunda kaldık. Örneğin, harekatı gerçekleştirecek, yanlış plakalı arabalar hazırlayacak, eylemden sonra yeniden toplanılacak yeri saptayacak kişiler yetiştirdik; böylece eylemleri gerçekleştirip, her şeyi saklamayı başardık ve doğru plakalı arabalarla dönüp, halk arasında dolaştık, eylem karşısındaki tepkilerini çok doğal bir biçimde öğrendik.

Sömürge makamları, bazı faal gerilla unsurlarımızı tutukladığında, mahalli ve İngiliz haberalma subaylarına darbe indirmeğe karar verdik. Onlara karşılık vermesek, gelecekteki gerilla faaliyetlerimizi sona erdirebilirlerdi. Başlangıçta yerli subayları uarmaya çalıştık, ama buna pek kulak asmadıkları anlaşıldı. İngilizler hizmetindeki önemli adamlardan birini -Fadle Halil uşağını öldürmeyi planladık. Eylemin gerçekleştirileceği yer, Krater pazarının ortasındaki bir işyeriydi ve bu hainden olağan bir randevu alınmıştı.

Yapılan plana göre, maskeli gerillalar, sahte plakalı bir arabayla Fadle Halil'in durduğu yere yanaşarak makinalı tüfeklerle kurşun yağdıracaklardı. Kargaşa içinde pazar kalabalığının, gerillaların yüzünü teşhis etmek için onların çevresinde birikeceği muhakkaktı. Kaçabilmek için, bir el sis bombası atılacak, böylece kalabalık dağılacak ya da atılanın el bombası olduğunu sanarak kendini yere atacaktı.

Bundan sonra, haber alma görevlilerine karşı düzenlenen suikast eylemleri birbirini izledi. Makinalı tüfeklerimiz kıdemli haber alma görevlilerini, Mr.

Barry gibi İngiliz yetkililerini, Yasama konseyi sözcüsü Charles Chambers'i ve diğerlerini avladı.

Gerçekten de, onlarca haber alma görevlisinin öldürülmesi, gerilla faaliyetinin gelişmesini sekteye uğratabilecek engelleri ortadan kaldırdı. Üstelik harekete ilerleme olanağı sağladı.

1965 sonlarına dek, hemen her şey, gerilla faaliyetini bastıramayan sömürge makamlarının denetiminden çıktı. Londra, Aden'deki bu durumdan rahatsız oldu ve İngilizlerin silahlı mücadele karşısında daha şiddetli tavır göstermesi gerektiğine dair düşünceler yaygınlaştı; bu, aralarında gerilla faaliyeti önderlerinin de bulunduğu bazı tutuklulara ölüm cezası konmasını isteyecek boyutlara ulaştı. Bu düşüncelere karşı çıkanlar ise, bu tür davranışların yalnızca halkın verdiği ulusal mücadeleyi hızlandıracağını ileri sürüyorlardı.

Bu dönemdeki silahlı mücadelenin niteliğinin, yeraltı çalışması olduğunu söyleyebiliriz. Gerilla faaliyetinin başarısı, sağlamlık ve gelişmesi, işgal birlikleriyle doğrudan çarpışmalar dönemine geçilmesine yolaçtı. Ancak, 1966 başlarında Kurtuluş Cephesinin kurulmasının yarattığı koşullar, bir süre için gerilla faaliyetinin sömürgeci düşman ile doğrudan çatışmaya geçmesini engelledi.

1966 sonlarında ve 1967 boyunca, gerilla faaliyeti yeraltı çalışmasından doğrudan çarpışmalara dönüştü. Askeri hareketlerin özelliği artık, açık eylemler, damların tutulması, piyade ve devriyelere karşı sokak savaşları yürütülmesi ve havan topuyla bazuka kullanılmasıydı. İşgal birliklerinin saldırı durumundan, kamplarda ve İngiliz subaylarının Hurmak-sar, Tawahi, Maaliz, Bursika ve Krater'deki Avrupa

mahallelerinde bulunan yerleşme merkezlerinde savunma durumuna geçtiğini gördük.

İngiliz birliklerinin savunma mevkilerine aktarılması da, silahlı mücadeleyi engelleyemedi, tersine yeni bir eylem aşamasına geçilmesini sağladı.

Subay ve asker ailelerinin yaşadığı yerleşme alanlarının sıkı bir muhafaza altında olmasına rağmen, gerilla baskını korkusuyla sokak girişlerine ve geçitlerine beton barikatlar konmuştu; yine de biz belirli bir uzaklıktan havan topu ve bazuka kullanabildik; başarıyla sonuçlanan bir dizi eylem, İngilizleri bütün ailelerini ülke dışına göndermek zorunda bıraktı.

Bir dizi eylemde, Tawahi ve Hurmaksar'daki İngiliz askeri üslerine karşı ağır havan toplarıyla ateş açtık, bir keresinde askeri hava alanına saldırdık ve yerdeki uçakların bazılarını avladık.

Eylemlerini tamamlayıp geri dönen gerillaların peşlerine helikopterler takılıyordu. Gerillalar, geri çekilme boyunca bu helikopterlere makinalı tüfek ateşiyle cevap veriyorlardı. Bir keresinde helikopterin biri çok alçaktan ateş açıp gerillaları izlemeğe devam etmişti ama o gün de gerillalar ortadan kaybolmayı ve ağır havan topunu saklamayı başardılar. Bu gerçekten çok şiddetli bir çatışmaydı.

Bir başka harekatta da, Maalla'daki Rodha bölgesine ağır bir havan topunu taşımayı başardık, küçük bir tepeden Tawahi'deki Orta Doğu Komutanlığını bombaladık ve başarıyla geri çekildik. Birkaç dakika sonra Tawahi'nin girişi İngiliz birlikleri tarafından kapatıldı. Ama yine de bir şey bulamadılar.

İngiliz birlikleri ile gerillalarımızın arasındaki en şiddetli çarpışmalar, 1967 Nisanında Birleşmiş Milletler Tahkikat Heyetinin ülkeyi ziyareti sırasında,

açık ve doğrudan sokak çarpışmaları şeklinde geçti. Ve Birleşmiş Milletler Heyeti Aden'de kaldığı süre boyunca kesintisiz olarak devam etti. Bu çarpışmalarda kullandığımız silahlar, hafif makinalı tüfekler, el bombaları ve bazukalardı; oysa, İngiliz birlikleri uçak, tank ve piyade kullanıyordu. Aden, gerçekten, devrimle sömürgeci güçler arasındaki kanlı savaşlar arenasına dönüştü.

Bunlar, devrimin ve şehir savaşı deneyinin gelişmesinde önde gelen askeri hareketlerden bazılarıdır. Bu deneyin, 20 Haziran 1967'de Krater'in işgaliyle zirveye ulaştığı söylenebilir; bu tarih, silahlı mücadelede ve çeşitli bölgelerin teker teker sultanların ve sömürgecilerin elinden kurtarılması amacıyla kitlelerin seferber edilmesinde bir dönüm noktası oldu.

1967 Haziran'ında, Arap ordularının bir kısım Arap toprağının İsrail tarafından işgaliyle sonuçlanan savaşta yenilgisi üzerine, İngiliz sömürgeciliği devrime karşı son darbeyi indirebilecek bir konumda olduğunu sandı. Bu inanç özellikle, olumsuz ve yıldırıcı bir etki yaratan bu yenilgiden dolayı halk yığınlarının duyduğu psikolojik tepkiden kaynaklanıyordu.

İngiliz kuvvetleri, bu amaçla ordu ve polis içinde Cepheyi destekleyen bazı unsurları tasfiye etmeğe kalkıştı. Bu davranış, güvenlik kuvvetleriyle gerillalar arasında bir dayanışmanın doğmasına ve Krater şehrindeki silahlı ayaklanmanın başarıya ulaşmasına neden oldu. Silah depoları ele geçirildi, gerillalara ve Cepheyi destekleyen unsurlara silah dağıtıldı; İngiliz birlikleriyle şehir içinde, birçok İngiliz askerinin ölümü, diğerlerinin ise şehirden kaçmasıyla sonuçlanan çarpışmalar oldu. Birçok araç tahrip edildi, birkaç helikopter düşürüldü.

Cephe, şehri tamamen denetimi altına alınca, yönetim sorumluluğunu da üstlendi. Cephe birlikleri tepelerden inip kente girdiler. Maala'daki çeşitli noktalarda ve yol ağzlarında mevzilenen İngiliz birlikleri ile birliklerimiz arasında, birçok çatışma oldu.

Krater şehrinin düşüşünü izleyen dönemde, İngiliz birlikleri şehri yeniden ellerine geçirebilmek amacıyla çeşitli yöntemlere başvurdular. Gerillalara silah ulaştırılmasını önlemek için şehri kuşatma altına aldılar. Bununla birlikte kuşatma başarısız kaldı, ve birliklerimiz, ne pahasına olursa olsun ulusal bağımsızlığı elde etme kararlılığı içinde şehri savunmağa devam ettiler.

Sonunda, İngilizler, şehrin denetimini sağlamak için havadan komando birlikleri indirmeğe kalkıştı. Sürekli dirençle karşılaşan komandolar, liman kesiminden şehre girdiler. İngilizler işgal ettikleri her sokağa kendi bayraklarını çekiyorlardı. Doğal olarak, güçleri bizimkini aşıyordu ve istediğimiz siyasal zaferi kazandığımızdan dolayı, şehrin denetimini daha fazla sürdürmeyi tasarlamıyorduk.

BÖLÜM İKİ

Bağımsızlık ve Sağ Çizgi Açmazı

Soru 6: Ulusal Cephenin Dördüncü Kongresinde iki ayrı çizginin varlığı ortaya çıktı. 20 Mart darbesinin başarısız kalmasıyla, solun durumu güçlendi ve 14 Mayıs hareketi, 29 Haziran 1969 tasfiye hareketi için atılan temel adım oldu.

(a) Örgüt içindeki çatışma nasıl oldu ve tasfiye hareketine nasıl ulaşıldı? Bu hareketin ayrıntıları nelerdi?

(b) Bu çatışma karşısında diğer ulusal güçlerin tavrı ne oldu?

Cevap 6: Ulusal bağımsızlığın kazanılmasından yalnızca üç ay sonra, Ulusal Cephe Siyasal Örgütü, devrim perspektifini yeniden ele alıp belirlemek zorunda kaldı. Bu, devrimin yüklediği yeni görevlerden ötürüydü. Bu görevler ulusal kurtuluşun yüklediği görevlerden daha kapsamlı ve daha farklıydı; Ulusal Cephe'den beklenen, toplumsal sorunlar ve bir avuç insanın geniş emekçi kitlelerini sömürmesi, adaletsizliğe dayanan mevcut sınıf çelişkileri karşısında tavrını saptamasıydı.

Bizden istenen, Ulusal kurtuluşun tamamlanması ve ulusal ekonominin yabancı şirketlerin egemenliğinden, feodalizmin denetiminden kurtarılması yolunda adımlar atılmasıydı. Bizden özellikle, çağımız dünyasında sosyalist ve kapitalist sistemler arasındaki mücadele karşısında, dünyadaki kurtuluş ve ilerleme güçleriyle ittifak kurarak tavrımızı saptamamız isteniyordu.

Gerçekten de, Dördüncü Kongre, ulusal bağımsızlığın kazanılmasını izleyen dönemde, devrim anlayışları çelişen iki akımın varlığını ortaya çıkaran bir kongre oldu: sağ çizgi devrimi, yalnızca bir bayrak ve bir ulusal marş olarak görüyordu, sol çizgi ise devrimi, Yemen emekçileri ve onların yaşam düzeylerinin yükseltilmesi lehine yapılan yeni dönüşümlerin gerçekleştirildiği bir süreç olarak algılıyordu.

1968 Mart'ında toplanan Dördüncü Kongre, ilerici çizgi ve devrimin gelişmesi lehine olumlu kararlar aldı. Bu, kabul edilen kararlar kadar, Kongre'nin yayınladığı Siyasal Bildiride de açıkça görülmektedir.

Bununla birlikte, Kongrede alınan bu sonuçların, devrimin ilerlemesi yolunda her olanağı kullanmağa çalışan tutucuların dayanak noktalarını saf dışı edeceği ve ilerici çizginin gücünü hisseden sağ çizginin tepkisini uyandıracacağı açıktı.

Hasılı, sağ çizginin, ilericilerin karşısına yeni sömürgeciliğin ordu ve polis içindeki ihtiyatlarını çıkarmaktan ve bu iki kurumun yöneticilerini Konarenin bitiminden birkaç gün sonra 20 Mart 1968'de darbe düzenlemeğe kışkırtmaktan ve siyasal örgüt içindeki ilerici unsurların hepsini tutuklatmaktan başka bir şansı kalmamıştı.

Sol kanadın örgüt içindeki ve halk gurupları ara-

sındaki sağlam konumu, darbecilerin başarı kazanması için onlara yardım eden Amerikan elçisinin bütün gayretlerine rağmen, darbeyi başarısız kıldı.

Darbe başarısız kaldığı halde, bu olay, sağ çizginin yarattığı tehlikeyi, sağın askeri kuruluşlarla devlet organlarındaki yoğun mevzilenmesini ve devrimin sürebilmesi için bunların dağıtılması mücadelesine duyulan ihtiyacı bir kere daha ortaya serdi.

Komuta merkezlerinde ve siyasal örgütte sağın varlığının ortaya çıkmasından sonra, ilerici kanat, sağın yürüttüğü terör ve sapma karşısında ileri adım atmaya çalıştı. 14 Mayıs 1968 tarihindeki silahlı ayaklanma, sağcı güçlerin ve elde tuttukları konumlarının tasfiyesi için verilen şiddetli bir çatışmayı yansıtıyordu.

14 Mayıs silahlı hareketinin başarısı açısından gerekli öznel ve nesnel koşulların henüz olgunlaşmaması nedeniyle, ilerici kanat uygun anı bekleyip, siyasal örgüt içindeki güçlerini yeniden örgütlemeye başladı. Daha bir bilinçli faaliyet sürdürdü ve doğru taktikler uyguladı. Doğal olarak, ilerici kanadın yöneticilerinin çoğu, 14 Mayıs hareketini izleyen günlerde güç koşullarla karşılaştı, saklanmak ve yeraltı faaliyetini sürdürmek zorunda kaldı.

Sağ kanat ve yürüttüğü politikalar ülke içinde gittikçe daha fazla tecrit olurken, ilerici kanat konumunu her geçen gün biraz daha güçlendirdi. Örgüt içindeki sağın lider kadrosu, devlet ve parti içindeki siyasal iflaslarını kavrayınca, ilerici unsurların bölgeye dönüşünü kabul etmek zorunda kaldılar.

İlerici yöneticilerin yeniden görevleri başına dönmesi, ilerici kanadın konumunu daha da güçlendirdi. Artık devrim çizgisini demokratik biçimde düzeltme olanağı vardı. Bu dönem boyunca, ilerici kanadın et-

kisi, silahlı güçler ve polis içinde, özellikle askerlerle genç subaylar arasında güçlendi; artık bir askeri darbe düzenleme olanağı bile doğmuştu. Bununla birlikte, bu yola sapmayı reddettik, çünkü siyasal örgütün devrimin öncüsü olarak, devrim çizgisini düzeltmesi gerektiğine inanıyorduk. Diğer yandan, askeri ve sivil devlet kuruluşları karşısında yöneticilik ve öncülük rolünü yerine getiren siyasal örgüt içinde, demokratik geleneklerin yerleşmesini istiyorduk.

Sağ kanat, devrimci liderleri kişisel suçlamalarla lekemeleğe ve iktidarı cumhurbaşkanının elinde toplamağa çalıştı. Siyasal Örgüt Genel Konseyine sunulan ve savaş ilan etme, bakanları, komutan ve memurları atama hakkını cumhurbaşkanına vermek isteyen anayasa taslağı ile bu istekleri açığa çıktı. Siyasal örgüt kolektif liderlik anlayışına bağlı olduğu için, Genel Konseyin çoğunluğu iktidarın cumhurbaşkanının elinde toplanmasını reddetti ve bunu kolektif liderliğe dayanan Cephe içindeki parti çalışması geleneklerinin çiğnenmesi olarak niteledi.

Daha sonra bu ilke, cumhurbaşkanının içişleri bakanını görevden alıp, bu konunun Yürütme Kurulu ve Genel Konseyde tartışılmasına karşı çıkmasıyla, kaba biçimde çiğnendi. Örgüt Genel Konseyine saygı duyulması ve yetkilerinin çiğnenmemesi konusunda ısrar ettik; ülke üzerinde siyasal yetki, atama ve görevden alma hakkı Genel Konseyin elinde kalmalıydı.

Cumhurbaşkanının kolektif liderlik ilkesini çiğnemesi ve Genel Konseyin siyasal otoritesine saygı göstermesinin önemini vurgulayan Genel Konsey toplantısında Cumhurbaşkanı ve Konsey içindeki sağ kanat unsurları, başkanın yürütme gücü üzerinde

şahsi yetkilerini kullanmada mutlak hakkı olduğu konusunda ısrar etmeğe çalıştılar.

Genel Konseyin çoğunluğu, cumhurbaşkanının Genel Konseyin bilgisi olmadan aldığı kararları uygulamak istemeyip, şahsi despotluğunu kurmasına karşı çıkınca, cumhurbaşkanı Konseyi istifa etmekle tehdit etti.

Genel Konsey bu istifayı kabul etti ve Konsey toplantısı devam ederken, radyo cumhurbaşkanının halka seslenen önemli konuşma yapacağını bildirdi. Bunun, örgüt, silahlı güçler, polis ve devlet organları içindeki sağcı güçleri, ilerici kanada karşı kıskırtacak ve ülkeyi karmaşa, terör açmazına itecek bir dalavera olduğunu kavramıştık.

İlerici kanat, 22 Haziran'da derhal harekate geçti ve radyo istasyonunun denetimini ele aldı; radyodan, cumhurbaşkanının bütün görevlerinden alındığını ve kollektif liderlik esasına dayanan yürütme gücü olarak, Başkanlık Konseyi ile yeni bir Bakanlar Konseyinin oluştuğunu ilan eden bir bildiri yayınlandı. Bu bildiri, devrim hareketi içindeki iki kanat arasındaki çatışmanın esaslarını ve Ulusal Cephe Siyasal Örgütünün ülke içinde ve dışında yürüteceği çizgiyi saptadı.

Genel Konsey'in siyasal bildirisi ilan olununca, doğal olarak sağ kanat, Genel Konsey'in attığı bu adıma karşı çıkmak ve engellemek üzere, kırılık alanlardaki bazı askeri birlikleri başkente karşı harekete geçirmeğe kalkıştı. Ama bu girişim başarısızlığa uğradı ve devrimci liderler, tüm askeri kamplara giderek örgüt üyelerini topladılar ve askerlere gerçek durumu anlattılar.

Diğer yandan, diğer ulusal güçler de 22 Haziran Tasfiye Hareketini destekledi. Bu tavır, Sağcı

otcritenin bu güçlere karşı, Ulusal Cephe ilerici kanadına uyguladığıyla aynı çapta, terör ve baskı tedbirleri uygulamasına yolaçtı.

Gerçekte, 22 Haziran Tasfiye Hareketi, milli demokratik hareketin diğer kesimleriyle demokratik bir ilişki doğuran yeni bir ortamın yaratılması için büyük olanaklar sağladı. Bu ilişki, bir Öncü Partinin kurulması yolunda atılan bir adım olarak, milli demokratik eylemin birliğini amaçlayan bir diyalog biçiminde şekillendi. Bu konuyu ileride tekrar ele alacağız.

BÖLÜM ÜÇ

Milli Demokratik Devrim Aşamasındaki Görevler Tamamlanırken

Soru 7: Kapitalist olmayan bir gelişme çizgisinde ilerleyen bir devlette, kamu sektörü öncü rolü yüklenir ve ulusal ekonominin rehberi olur. Kamu sektörü 27 Kasım 1969'da alınan millileştirme kararlarından sonra, iç ve dış ticaretin devlet tekeline geçmesi ve bankaların, şirketlerin ve az sayıda fabrikanın denetim altına alınması sonucunda ortaya çıktı. Kamu sektörünün sanayi ve tarımdaki rolü, perakendeci dükkanlardaki tüketim malları satışlarının düzenlenmesini, sebze ve meyvaların sabit fiyatlarla satılmasını amaçlayan üç yıllık Gelişme Planına dayanılarak pekiştirildi.

Bu deneyin sonuçları ne oldu?

Kamu sektörünün elde ettiği kazançlar ne olmuştur?

Bu deneyin Beş Yıllık Kalkınma Planı üzerindeki etkisi nedir?

Kadro sorununu nasıl çözdünüz?

Cevap 7: 22 Haziran Tasfiye Hareketinden, örgüt ve devlet içindeki sağcı güçlerin elenmesinden

sonra, ulusal kurtuluş aşamasındaki görevlerin bir uzantısı olarak düşünülen adımlarla birlikte, devrimi sürdürmek mümkün oldu. Ülkenin ulusal bağımsızlığının tamamlanması konusunda Ulusal Cephe Siyasal Örgütünün önünde duran en önemli görevler arasında, ulusal ekonominin ülkemiz işçilerini ve yoksul köylülerini baskısı altında inleten iki tür sömürüden kurtarılması da vardı. Bu iki tür sömürüyle, şehirlerde yabancı firmalar tarafından, kırlarda ise feodaller ve büyük toprak sahipleri tarafından uygulanan sömürüyü kastetmekteyiz.

1969 kasımında yayınlanan millileştirme kararları, Tasfiye Hareketinden sonra alındı ve millileştirilen şirketler ulusal kamu sektörünün çekirdeğini oluşturdu.

Kamu sektörünün kurulmasıyla birlikte birçok şirket, örgüt ve banka devletin malı oldu. Bunun yanında iç ve dış ticaretin belirli bir yüzdesi de, kamu sektörü tarafından temsil olunan Devletin doğrudan denetimi altına girdi.

Bu süreç yalnızca, ulusal ekonominin yabancı tekелci şirketlerin egemenliğinden kurtarılmasıyla sınırlı değildi, çünkü devrim öncelikle ekonomik hayatta ulusal ekonominin planlanıp programlanmasına girişmişti. Üç yıllık plan tarımsal ve sınai alanlar için yapıldı ve halkın maddi ve manevi yaşantısıyla doğrudan ilgili hayati birçok proje hazırlandı.

Üç Yıllık Planı incelediğimizde, yüksek bir başarı yüzdesinin elde olduğunu görürüz; özellikle tarım alanında başarı yüzdesi %100 dür. Yine de bütün bunlar, planın uygulanmasında güçlüklerle karşılaşmadığımız anlamına gelmez. Bazı projelerin belli bir zaman içinde tamamlanması konusunda zorluklarla karşılaştık. Bu durum, bu projelerin gerçek-

leşmesinin yabancı ülkelerden sağlanan kredilere ve plandaki bazı projeler dışında yükümlülüklerini yerine getirmeyen özel sektöre bağlı oluşu nedeniyle meydana geldi. Genel olarak plan, kamu sektörü alanında genişletildi.

Üç Yıllık Planın uygulanması, gerçekleşmesi bu yıl tamamlanan Beş Yıllık Planın hazırlanmasında bize çok yararlı dersler ve tecrübeler kazandırdı. Ülkemizin ekonomik yaşantısını düzenleyen bu ikinci planın, kitlelerin yaşam düzeyinde büyük bir sıçrama sağlayacağına ve gelişmiş bir ulusal ekonominin en önemli temellerini atacağına inanmaktayız.

Kamu sektörü, ülkemizin ekonomik gelişme sürecinde önemli bir rol oynamaktadır. Böylece, yabancı tekellerin kasalarını dolduran kârlar, artık ülkenin ekonomik gelişmesine hizmet ediyor. Son birkaç yıllık işleyişi sırasında kamu sektörü, ekonomik gelişme projelerinin gerçekleştirilmesine büyük katkılarda bulundu.

Kamu sektörü deneyi, Demokratik Yemen'deki ulusal kurtuluş sisteminin ulusal ekonomiyi gelişme yolunda yönetme ve yönlendirme konusundaki başarısını doğruladı ve halkın maddi yaşam düzeyini yükseltti. Doğal olarak ilk başlarda, millileştirilen birimlerin yönetilmesi konusunda uzman kadrolar bulmakda büyük güçlüklerle karşılaştık. Çok iyi bilindiği gibi, yönetim yabancı kadrolara dayanıyordu. Ulusal kadrolar ise yalnızca küçük ve asli önemi olmayan görevlerde bulunuyorlardı.

Bununla birlikte, devrimin ulusal ekonominin kurtarılması konusundaki kararlılığı sayesinde ilerleme sağlandı ve kamu sektörünün yönetimi ulusal unsurlarla kardeş ülkelerden getirilen kadrolara dayandırıldı. Geçen yıllar içinde kadrolarımız deney kazan-

dılar, işin ehli olup kamu sektörünü yönetme konusundaki yeteneklerini ispatladılar.

Ulusal kadroların yetiştirilmesi ve düzeylerinin yükseltilmesi için kurslar düzenlendi; kadrolara, örgütlerin ve üretim dallarının yönetimi konusunda dersler verildi. Ayrıca yetiştirmeleri için dost ve kardeş ülkelere gönderildiler. Uzman elemanların yetiştirilmesi süreciyle birlikte, Sosyalist Bilimler Okulu, devlet ve kamu sektörü kadroları arasında bilimsel sosyalizmin öğrenilmesinde önemli bir rol oynadı. Çünkü hem ulusal ekonominin kurulması davasının bilincinde ve aynı zamanda devrimimizin ideolojik tavrına bağlı ulusal bir kadro yaratmak istiyorduk; bu iki çalışma arasındaki ilişki, halk ekonomisinin gelişmesi için mücadele edecek kadrolarımızı oluşturmada en sağlam güvence idi.

İç pazarın ve tüketim mallarının satımının örgütlenmesi alanında, devrim olumlu adımlar attı. Birçok ilde perakende satış dükkanları açıldı ve bu dükkanlar bugün de yurttaşlara elverişli fiyatlarla mal sağlama konusunda hayati bir rol oynamaktadır. Aynı şekilde meyva, sebze ve balık satışının örgütlenmesi ve kooperatif üretimine bağlanması da, Yemenli yurttaşlara bu maddeleri uygun fiyatlarla sağlama olanağını verdi. Doğal olarak bu tür bir örgütlenme, başlangıçta, dükkanlar önünde uzayan kuyruklar yarattı. Ama satış merkezlerinin çoğalması ve daha işler yöntemlerin uygulanmasıyla birlikte bu güçlükler de ortadan kalktı.

Devrim, iç pazarı örgütlerken, esas olarak aşırı fiyatlara ve daha önceleri sömürücü tüccarların denetimindeki karmaşık pazarlamaya bir son vermeyi amaçlıyordu.

Gerçekten son beş yıl içinde, ülkemizdeki işçi-

lerden, kooperatifçi köylülerden ve diğer emekçilerden oluşan devrimci üretici güçlerin çıkarlarını yansıtan yeni ekonomi biçimleri gerçekleştirildi. Böylece kamu sektörü, devlet çiftlikleri ve çeşitli türden kooperatifler, biçimleri ve toplumsal amaçları açısından Demokratik Yemen'deki devrimci üretici güçlerin gelişen üretim yöntemlerinin bir ifadesi oldu ve yeni bir hayat yaratmayı amaçlayan bu güçlerin devrimci yükselişini biçimlendirdi.

Önümüzdeki yıllar, ülkemizin ekonomik yaşantısındaki gelişmelere tanık olacak ve sömürge eğemenliğinden miras alınan ulusal ekonominin eski özelliği, yani parazit bir hizmetler ekonomisi olma özelliği ortadan kalkacaktır. Beş Yıllık Plan ulusal ekonominin sanayi, tarım ve hizmet alanlarında gelişmiş bir temel üzerinde yeniden kurulmasını amaçlamaktadır.

Ekonomisi büyük oranda tarıma dayanan bir ülke söz konusu olduğundan, planın tarımın gelişmesi, özellikle de sanayi ile bağlantılı (örneğin pamuk sanayii, susam yağı tesisleri v.b.) tarımın gelişmesi üzerinde yoğunlaştırılması zorunludur. Ekili alanlar çoğalacak ve bilimsel modern teknolojiye dayalı yöntemler uygulanacaktır. Halkın yaşamını sürdürmesi açısından tahıl ekimi çok büyük önem taşımaktadır.

Sanayi alanında ulusal ekonominin temellerini güçlendirmek ve Demokratik Yemen'i sınıai üretime dayalı bir topluma dönüştürmek için gerekli koşulları yaratacak birçok sınıai proje tamamlanacaktır. Önümüzdeki yıllarda kurulacak olan sanayiye büyük önem vermekteyiz. Çünkü, bu gelişme, kitlelerin maddi ihtiyaçlarını karşılamasının yanı sıra, kendisine bağlı kalmakla yükümlü olduğumuz ve kuramını (bilim-

sel sosyalizm) benimsediğimiz Yemen işçi sınıfının tabanını da genişletecektir.

Planda tarım ve sanayi alanlarına büyük ağırlık tanınmanın yanında, Ulusal Cephe Siyasal Örgütü maden kaynaklarının, özellikle petrol yataklarının işletilmesine ve işlenmesine büyük önem vermektedir. Yapılan ön araştırmalar sonucunda, ülkemizin zengin maden kaynaklarına sahip olduğu, bunların işletilebileceği görülmüştür. Bu kaynaklar, halkımızın ekonomik gelişmesinde önemli bir rol oynayacaktır.

Halkımızın yaşam düzeyini yükseltmenin yanında, işçi ve emekçilerimizin kültürel gelişme düzeylerinin yükselmesini de amaçlamaktayız. Önümüzdeki yıllarda Ulusal Cephe çabalarını, okur yazar oranının arttırılması konusunda yoğunlaştıracak, özellikle ilk ve hazırlık dönemindeki öğrenimin zorunlu kılınması için propaganda yapacak ve bilimsel sosyalizmin kitleler arasında yaygınlık kazanmasına çalışacaktır. Kısacası Siyasal Örgüt, kültür devriminin tamamlanmasını ve ülkedeki cehaletin son kalıntılarının da silinmesini amaçlamaktadır.

Soru 8: Yüksek Halk Meclisi'nin oluşmasıyla, halk iktidarının pekiştirilmesi yolunda ilk tuğlayı koymuş oldunuz; üretici güçler (işçiler ve köylüler) ulusal hareketin diğer kesimleriyle birlikte bu meclise, büyük bir etkinlikle katıldılar. Meclis ülkenin yasama organı olduğu için, daha alt düzeyde organlara da ihtiyaç duyulmaktadır.

Meclis Başkanı olarak siz, illerde ve kazalarda Halk Konseyleri oluşturmaya niyetli misiniz?

Cevap 8: 22 Haziran Hareketinden sonra, kitle-

lerin demokratik haklarını yasama otoritesi içinde uygulayabilmeleri için adım atmamız zorunlu oldu. Sonuç, Yüksek Halk Meclisi'nin oluşması, işçilerle müttefiklerinin (köylüler ve tüm emekçiler) iktidarının şekillenmesi oldu. Ulusal demokratik eylemin diğer kesimleri de Yüksek Halk Meclisi'ne katıldılar. Böylece tüm demokratların ve Yemen ilericilerinin mücadele birliği temsil edilmiş oldu. İlerici kesimlerin meclis ve hükümete katılmasının, vatan cephesindeki birliğin pekiştirilmesi yolunda olumlu bir adım olduğuna inanmaktayız.

Kadınlar ilk defa Yüksek Halk Meclisi'ne katıldılar. Bize göre bu katılma, Ulusal Cephe'nin kadın kitleleri karşısındaki ilkeli davranışını ve genel olarak devrim süreci içinde kadının oynayabileceği devrimci role duyduğu inancı gösteriyordu. Kadınların Demokratik Yemen Halk Meclisi'nde yerlerini almaları ve bir kadının hakim olarak atanması, bütün bunların islam geleneklerine aykırı olduğuna inanan güçlerin, özellikle de Suudi gericiliğinin beslediği kini daha da yoğunlaştırdı. Yemenli kadınların demokratik haklarını kullanmaları karşısında gerici güçlerin beslediği korku, kadınların kendi siyasal ve toplumsal haklarını ele geçirmek için mücadele etmelerinden duydukları korkudan ileri geliyordu. Çünkü Yemenli kadınların mücadelesi ve çeşitli toplumsal alanlarda erkeklerle eşit haklar kazanmaları, baskı altında tutulan ve günlük yaşamda her türlü haklarını kullanmaları engellenen toplumlardaki cinsdaşlarının mücadelesi için bir simge oldu.

Ulusal Cephe'nin önümüzdeki beş yıl için hazırladığı eylem programında kitlelere siyasal hayat içinde ve devlet işlerinin yürütülmesinde daha büyük rol verdiğini önemle belirtmeliyiz; böylece, devrimi sür-

dürebileceğiz ve kitlelerden tecrit olma ya da kitlelerin siyasal çalışmaya katılmamasından doğan diğer tehlikeleri önleyebileceğiz.

Önümüzdeki yıllarda, devrimci süreç içinde kitlelerin oynayacağı rol daha da büyük olacaktır. Yeni ekonomik kuruluşlar içindeki rolleri pekişecek, aynı durum üretim sürecinde ve girişkenlik konusunda da meydana gelecektir. Öte yandan kitle örgütlerinin ve ülkemizdeki devrim deneyinin gelişmesi ve kitleler arasında demokratik geleneklerin kökleşmesi için siyasal örgüt her türlü desteği sağlayacaktır.

Ulusal Cephe, kitlelerin siyasal hayatında daha büyük ve daha yoğun rol oynamak için, illerde işçiler, köylüler ve diğer emekçi kesimlerin yasama organı olarak mahalli Halk Konseylerinin kurulmasına çalışmaktadır.

Mahalli Halk Konseylerinin kurulması, ülkemiz emekçilerinin yasama alanındaki demokratik haklarını doğrudan kullanmalarına yardım edecek ve çok yanlı bir gelişme süreciyle ilişkin kendi sorunlarına gerçekçi çözümler bulmalarını mümkün kılacaktır.

Soru 9: Beşinci Kongrede çalışma rehberi olarak bilimsel sosyalizm düşüncesini benimsediğinizi açıkladınız. Bu karar, öncü partinin yaratılmasına bir hazırlık olarak, ulusal demokratik eylemin kesimlerini Ulusal Cephe çatısı altında birleştirme eğilimi içinde çıktı. Sosyalist Bilimler Okulunun, eğitim anlayışının değişmesinin, yabancı bilim adamlarının raporlarının, bu çizginin sağlamlaşmasında büyük katkısı oldu. Bununla birlikte öncü bir partinin yaratılması sorunu, en önemli unsur olarak kalmaktadır.

Öncü partinin yaratılması yolunda bir adım olan milli demokratik ittifakın gerçekleştirilmesi konusunda karşılaşılan engeller nelerdir?

Cevap 9: Bilimsel sosyalizm teorisini benimseyişi açıkladık. Bu benimseyiş bilinçli bir seçimdir ve devrimin yönelimlerine karşılık vermektedir. Temel özelliği, iki ideoloji arasındaki çatışma olan bir çağda yaşıyoruz: bilimsel sosyalizm ve kapitalizm -Bir ulusal kurtuluş hareketi olarak bizim- emekçilerle birlikte kurtuluş mücadelesini başlattığımızda sömürü ve gericilikten kurtuluşu temsil eden ve her türlü sömürden uzak, özgür ileri bir hayat yaşama umudunu yansıtan bir ideolojiyi seçmek dışında bir almaşığımız yoktu.

Bu ideolojiye karşı yalnızca teorik bir inanç beslemekle yetinmedik, bu ideolojiyi kendi orijinal kaynaklarından öğrenmeğe başladık. Böylece, siyasal örgütün ve diğer demokratik kesimlerin üyelerinin, devlet organlarındaki kadroların, bilimsel sosyalizm teorisini öğrenmeleri için Sosyalist Bilimler Okulunu kurduk. Bilimsel Sosyalizm düşüncesinin propağandasının yapılması ve üyelerin ideolojik bilinç düzeylerinin artması, pratik uygulama karşısındaki teorik tavırla ilişkin koşulları ve devrim sürecinin başarılı biçimde ilerlemesini sağlayacaktır sanıyoruz. Yeni kuşakları hayatla ilişkin çeşitli konularda doğru düşüncelerle donatan bu okullarda bilimsel sosyalizmin öğretilmesine Siyasal Örgüt büyük önem vermektedir.

Ulusal Cephe Siyasal Örgütünün amacı -bilimsel sosyalizm düşüncesinin yayılması ve işçi sınıfının gücünün büyümesiyle birlikte- öncü partinin yaratılmasıdır. Çünkü devrimci görevlerin üstlenilmesi ve ülkemizde ileri bir deneyin yaratılması, ancak,

devrim sürecinde ve Yemen işçi sınıfıyla emekçi müttefiklerinin mücadelesinin yönetilmesinde öncü görevini üstlenecek bir partinin varlığıyla mümkün olabilir.

Geçen bu süre içinde, Ulusal Cephe Siyasal Örgütünün çalışmaları bu konu üzerinde yoğunlaştı. Beşinci Kongrede alınan kararlardan biri, böyle bir partinin inşasının önemini vurgulamaktaydı.

Bununla birlikte, böyle bir partinin kurulması, bir karar ya da bildiri yayınlayarak gerçekleştirilemez. İlk partiye ilişkin öznel ve nesnel koşulların var olması zorunludur. Bunların sağlanması için de kesin-tisiz mücadele verilmesi gereklidir.

Öncü bir partinin kurulması ve ulusal eylem birliği adına diğer ilerici örgütlerle girilen diyalog sonucu, parti, parti tüzüğü ve esasları açısından bütün örgütlerin ortak inançta olduğu anlaşılmıştır. Bu doğal olarak, hepsinin bilimsel sosyalizm ideolojisini benimsemesinin ve işçilerle emekçi müttefiklerinin, yeni bir hayatın kurulması için verdikleri mücadelede bir partiye bağlanmanın zorunluluğuna inanmalarının bir sonucudur.

Bununla birlikte, parti konusunda beslenen bu kesin inancın, partiye giden yolu daha kolaylaştıracağını sanmak, bazı tehlikelerin bulunmadığını tasarlamak çok zordur. Biz doğru bir parti çalışmasının, kaçınılmaz olarak, zor ama doğru bir yolda ilerleyeceğine inanmaktayız.

Ulusal ittifakın kurulmasından korkanlar, kendine güvenmeyen, bu ittifakın kurulmasını reddeden ve özellikle iktidar ellerindeyken ilericilerle demokratlara karşı şiddet yöntemleri uygulayan kişilerdir. Bunun birçok ülkede örneği vardır.

Oysa, Ulusal Cephe, bilimsel sosyalizme daya-

nan bir ulusal ittifaktan korkmamaktadır. İşçi sınıfı ideolojisine inanan, bu sınıfın çıkar ve hedeflerini savunan herkesin, tek bir parti örgütü içinde bulunmaları gerekir, yoksa varlıkları haklı bir nedene dayanmaz.

Öncü partinin kurulacağını umut etmekte ve Ulu-sal Cephe Siyasal Örgütü, Halkçı Öncü Parti (eski Baas Partisi) ve Demokratik Halk Birliği içinde, devrimci enerji ve eylemin birleştirilmesi, öncü bir partinin kurulması yolunda, birleşme olanağı yaratan bir potansiyelin bulunduğuna inanmaktayız.

Bu örgütler arasında sürdürülen dialogun yakında sonuçlanacağını umut etmekteyiz. Böylece birleşik parti çalışmasına doğru bir adım atmış olacağız.

Beşinci Kongre, Demokratik Yemen'deki devrimin, dünya devrimini yöneten güçlerin sosyalist kamp, kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı ve dünya ulusal kurtuluş hareketinin tamamlayıcı parçasıdır.

Emperyalizme, adaletsizliklere ve dünya halklarına uygulanan baskıya karşı yürüttükleri mücadelelerinde sosyalist ülkelerle kurduğumuz ittifak, bilimsel sosyalizme ve dünyadaki kurtuluş ve ilerleme güçleri arasındaki uluslararası dayanışma ilkesine dayanmaktadır.

Sosyalist ülkelerle olan ilişkilerimizden dolayı Suudi gericiliği ve Sultan Kabus rejimi tarafından yayılan, Demokratik Yemen'i, Arap dünyasını ve islam camiasını tertketmiş olarak gösteren saptırıcı propaganda, gerici Arap rejimleri eliyle ülkemizi kuşatıp, abluka altına almayı amaçlamaktadır; bir yandan da bu gerici rejimler, sınırlarımızdaki paralı askerleri kışkırtıp topraklarımıza saldırtmağa ve em-

peryalist güçlerle ilişkilerini sağlamlaştırmaya devam ediyorlar.

Bütün bunlara karşın, günümüzde halkların özgürlüğünü ve ilerlemesini savunan kararlı bir güç olarak sosyalist ülkeler safında yer almamız, vazgeçemeyeceğimiz ilkeli bir tavidir. Bu ülkelerle kurduğumuz ilişkiler, Amerikan emperyalizmi ve onun kuklası Suudi gericiliğiyle girilecek bir ilişkiden daha yakın gelmektedir. Üstelik Suudi Arabistan ve Sultan Kabus rejimine karşı istila faaliyetine girişen biz değiliz. Tersine ülkemiz toprakları, her zaman Suudi ve Umman gericiliğinin paralı askerlerinin istila ve sabotaj faaliyetleriyle karşılaşmıştır.

Ayrıca inanıyoruz ki, Beşinci Kongrenin formüle ettiği milli demokratik devrim görevlerinin gerçekleştirilmesi, ve bu aşamadan sonraki sürece geçilmesi, sosyalist ülkelerin desteği olmadan ve onların kuruluş, gelişme sürecindeki deneylerinden yararlanmadan başarılamaz.

Bu yolda sosyalist ülkeler Demokratik Yemen'e karşılaştığı güçlükleri yenmesi için yardım sağlamışlar, kalkınma planlarımızdaki birçok projenin gerçekleşmesi için yardımda bulunmuşlardır. Elbette bazı kardeş Arap ülkelerinin yaptığı yardımı da inkar edemeyiz, tersine bu yardıma büyük değer vermekte ve kardeşlerimizle işbirliği ve yardım ilişkilerinin gelişeceğini umut etmekteyiz.

Soru 10: Siyasal ve askeri alanda devrimin ülke içindeki ve dışındaki düşmanlarına karşı verilen sınıf kavgaları sırasında devrimin askeri organları halkçı ve üretici bir mahiyet kazandı. Emperyalist ve

gerici komplolar artınca, devrimi savunmak için, askeri organların teknik ustalığının, silahlanma ve eğitimin geliştirilmesi yanında bu organların safları arasında yapılacak ideolojik ve siyasal çalışmada büyük önem kazandı. Devrimin çeşitli askeri organlarında karşılaştığınız bütün bu sorunları nasıl çözdünüz?

Cevap 10: Halka ve devrimin gelişmesine karşı muhalefet eden ve yeni sömürgeciliğin ihtiyat gücünü oluşturan askeri unsurların tasfiyesine giriştikten sonra, Demokratik Yemen'de ordu ve halk polisi, işçi ve köylü ittifakının kullandığı bir sınıf aracı haline geldi.

Emperyalizm ve gericiliğin, devrimin karşısına diktiği tehlikelerin artmasıyla birlikte, askeri halk kuvvetlerinin saflarını genişlettik ve kitleleri devrimin savunulması çabalarına kattık ve onları düşman karşısında asker gibi silah kullanmağa alıştırdık. Bu amaçla yeni bir askeri örgüt yarattık. İşçi ve köylülerin, iş ve üretim yerlerinde askeri açıdan hazırlanması amacını taşıyan halk milisi örgütlendi; halk milisi üretim yerlerinde, fabrikalarda, devlet organlarında, kamu sektörü, devlet çiftlikleri ve kooperatiflerde kendi kendini savunma görevini üstlendi.

Askeri örgütlenmenin amacı, devrimin kazançlarını savunmakla sınırlı kalmadı. Milisler ağır silahları kullanmak üzere yetiştirildi, böylece devrimi tehdit edecek savaşlara katılmağa hazır duruma gelebildiler. Binlerce işçi ve yoksul köylünün milis saflarını doldurması, halkımızın toplumsal gelişme görevlerini ve aynı zamanda devrimi savunmayı üstlenmeğe hazır olduğunu gösterdi.

Silahlı halk yığınlarının büyümesi, askeri engellerin aşılmasında devrime çok yararlı oldu. Hasılı,

paralı askerlere karşı girişilen çatışmaların çoğu bu silahlı kitlelerce yürütüldü.

Geçen yıllar içinde askeri kuruluşlarımız yalnızca savunma savaşında büyük bir deney kazanmakla kalmadı, aynı zamanda askeri alanda yeni bilimsel bilgilere sahip oldular. Gelişmiş silahlar kullanmağa başladık ve Yemenli kadroları savunma silahları konusunda eğittik.

Ulusal Cephe Siyasal Örgütü, savaş döneminde savunma, barış döneminde ise üretim göreviyle karşı karşıyadır. Çeşitli askeri kuruluşlar, projelerin gerçekleştirilmesine, halkın faaliyetlerine ve gönüllü halk çalışmalarına katılarak üretim içinde olumlu bir rol oynamaktadır. Önümüzdeki yıllarda ordunun ve askeri halk kuvvetlerinin üretim süreci içindeki rolleri daha da büyük olacaktır. Ulusal Cephe Siyasal Örgütü, bu kuvvetleri üretken askeri kuvvetlere dönüştürmek, üretici ve savaşçı bir ordunun yaratılmasını sağlamak için askeri programlar yanında üretim programları da hazırlamaktadır.

Ulusal Cephe Siyasal Örgütü, askeri kuvvetlerde bilimsel sosyalizm düşüncesinin öğretilmesine gittikçe artan bir ilgi göstermektedir. Çünkü biz askeri eğitimle ideolojik eğitim arasında herhangi bir ayırım yapılamayacağına inanmaktayız. Çünkü Demokratik Yemen'deki askeri kuruluşların, ancak bilimsel sosyalizm teorisi ile silahlanırlar, neden ve hangi dava için savaştıklarını anlayabilirlerse devrim süreci içindeki tarihsel konumlarını kazanacaklarına inanmaktayız.

Bunun için, Ulusal Cephe Siyasal Örgütü harp okulunu salt askeri nitelikli olmaktan çıkarıp askeri ve siyasal nitelikli olmağa dönüştürdü. Harp okulunun görevi, askeri öğrencilerin devrimin ilke ve amaç-

larına, bilimsel sosyalizm kültürüne göre eğitilmesi olmalıdır. Bunun yanısıra, Sosyalist Bilimler Okulu silahlı kuvvetlerdeki örgüt üyeleri için kısa ve uzun süreli kurslar düzenlemekte, bu kurslarda yetişen kişiler askerlerin siyasal bilincinin yükselmesine yardım eden siyasal rehberler olmaktadır.

Askeri kuruluşların yanısıra, İşçi Konfederasyonu, öğrenciler, gençlik, kadınlar, halk savunma komiteleri, v.b. gibi diğer kitle örgütleri de, devrimimizin savunulmasında gittikçe daha fazla rol oynamaktadır. Siyasal örgüt, bu örgütlere büyük önem vermektedir, çünkü bu örgütler devrime gönülden bağlı halk kitlelerini kapsayan geniş bir yapı oluşturmaktadır.

Bugünlerde Ulusal Cephe Siyasal Örgütünün çabaları, halk savunma komitelerinin yayılması ve gelişmesi üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu örgütlenme biçimi, devrimimizin yaşantısında büyük bir rol oynayacak olan diğer kitle örgütleri yanında özel bir önem taşımaktadır.

Bu örgütlenmenin taşıdığı önem, savunma komiteleri saflarında, ister şehirlerde ister kırlarda olsun, tüm toplumsal sınıfların, işçi kesimlerinin, köylülerin, öğrencilerin, kadınların v.b. toplanmasından gelmektedir.

Halk savunma komitelerinin kurulması, düşman emperyalist ve gerici güçlerin korku duymasına yol açtı. Bu komitelerin görevi, yalnızca toplumsal sorunların çözülmesiyle sınırlı değildir, bunlar devrimin savunulmasında ve ülke içindeki devrim düşmanlarının davranışlarının izlenmesinde gittikçe daha fazla görev alarak yayılmaktadırlar. Örgüt içindeki her birey, ülkesine ve ülke içindeki devrimci değişimlere

bağlıdır, devrimin ve ilerici rejimin devamı için her türlü çabayı harcayacaktır.

Soru 11: Ulusal Cephenin rehberliği ve kumandası altında örgütlü ayaklanmalar yoluyla, yoksul köylüler ve tarım işçilerince gerçekleştirilen tarım reformu yasası temeli üzerinde kooperatifler ve devlet çiftlikleri kurdunuz. Bu deneyin şimdiye kadarki sonuçları nelerdir?

Cevap 11: 22 Haziran Tasfiye Hareketinden sonra, Ulusal Cephe Siyasal Örgütü kırılık kesimdeki yoksul köylüleri, feodaller ve büyük toprak sahiplerinin büyük sömürsünden kurtarmak zorundaydı.

Bu nedenle 1970 yılında, köylülerin feodallerin adaletsizliğinden kurtulma yolunda besledikleri umutlara karşılık veren ve tarımsal soruna radikal bir çözüm getiren bir Tarım Reformu Yasası çıkarıldı. Bizim düşüncemize göre, bu yasanın doğru biçimde uygulanması devlet organlarına değil, köylü kitlelerinin mücadelesine bağlı olmak zorundaydı. İşe, bazı ulusal kurtuluş rejimlerindeki devlet organlarına bağlı olarak gerçekleştirilen tarım reformu deneylerini incelemekle başladık; bu tür deneyler sonucunda, köylü yığınları üzerindeki feodal sömürünün bazı yanlarının sürdüğü ve tarımsal kapitalizmin geliştiği görülmüştür. Devlet organlarınca yürütülen tarımsal reform deneyleri, feodalizmin gücünü doğruluyordu; feodaller «toprak işleyenin» sloganının uygulanması karşısında büyük toprak mülklerini korumak için her türlü baskı yoluna ve terörcü yöntemlere başvurmaktan kaçınmıyorlardı.

Bununla birlikte, Ulusal Cephe Siyasal Örgütü-

müz kırıık kesimlerdeki köylüleri toprağın kurtarılması için mücadele sürecine itmeden önce, köylüler arasında siyasal bilinçlendirme çalışmasını üstlenmek zorundaydı; böylece sınıf mücadelesi onların kafasına daha köklü biçimde sokuluyordu. Bu çalışmaların sonunda özel mülkiyetin kutsallığına saygı gösterme ve Allah istediğine verdiğiine göre, bu işlere müdahale etmemek gerektiği gibi feodalizm tarafından aşıl原因an mitler yıkılıyordu.

Tarım ve Toprak Reformu Üst Siyasal Komitesi kuruldu, buna bağılı alt siyasal komiteler ve köylü komiteleri oluşturuldu. Üst Siyasal Komite, gösterdiği sürekli faaliyet sonunda köylüler arasında siyasal bir güce sahip olabildi; köylüler ilk ayaklanmayı 7 Ekim 1970'de üçüncü ilin güneyinde başlattılar.

7 Ekim ayaklanması, feodalizm ile yoksul köylü arasındaki katıışıksız bir sınıf mücadelesiydi. Bundan sonra köylüler ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci illerdeki toprak ağalarına karşı sınıf mücadelesini sürdürdüler. Ayaklanma, feodalizmin egemen olduğu çeşitli alanlara yayıldı.

Bu ayaklanmalar sonunda, köylüler yaklaşık 135.000 **ferdan** toprağın denetimini ellerine geçirdiler; bu topraklardan yaklaşık 20.000 aile yararlandı.

Amacımız yalnızca toprakları feodallerin elinden almak, köylülere dağıtmak değildi. Aynı zamanda köylüler arasında bir kooperatifcilik ruhu yaratmayı amaçlıyorduk. Geçen yıla dek, 26.000 köylü üyesi bulunan 38 tarımsal kooperatif, 7 meslek kooperatifi, birkaç balıkçılık kooperatifi ve 40 tane hizmet ve tüketim kooperatifi kuruldu. Bu kooperatiflerin yanında 28 devlet çiftliği oluşturuldu.

Devrim hükümeti devlet çiftliklerine ve kooperatiflere makine, kredi ve kimyevi gübre türünden çe-

şitli yardımlarda bulunarak, üretimi artırmalarını kolaylaştırdı. Böylece bir yandan köylülerin maddi yaşam düzeyleri yükseldi, diğer yandan ulusal ekonomi güç kazandı. Devlet aynı zamanda araç kiralama istasyonları kurdu.

1971 Haziranında Yoksul Köylüler Kongresi ve 1971 Kasımında Birinci Kooperatifler Kongresi toplandı. Bu iki kongre sırasında, köylüler, tarım reformu deneyini ve kooperatifçilik sorunlarını gözden geçirdiler. Kongrelerde köylülerin mücadelesini pekiştirecek ve kırsal kesimde yeni ilişkiler kuracak birçok karar alındı. 1973 Nisanında, Kooperatifler Kongresi ile Yoksul Köylüler Kongresinin bir devamı olan Tarımsal Pazarlama Kongresi toplandı. Bu kongrede, tarımsal ürünlerin iç pazarlamasının, aracılardan basit tüketicilerin zararına yürüttüğü sömürden, karmaşa ve dalgalanmalardan kurtarılması konusu ele alındı.

Tarımsal Reform Yasasının köylülerin mücadele örgütleri kanalıyla yürütülmesi, devrimin feodal mülkiyeti ve onun sömürücü ilişkilerini yok edip, yeni bir mülkiyet biçimini kurmasını mümkün kıldı; bu yeni mülkiyet biçiminde, kitlelerin günlük yaşam ihtiyaçlarını karşılayacak, sömürücü olmayan üretim ilişkilerinin yaratılması, kooperatiflerin kurulması ve üreticilerin ortak çalışması yanında, devlet çiftliklerinin oluşturulması temeline dayanıyordu. Bugün kooperatif sektörü ve devlet sektörü ulusal ekonomi içinde gittikçe büyüyen bir rol oynamaktadır. Önümüzdeki beş yıl içinde kooperatiflerin ve devlet çiftliklerinin faaliyetleri, üretimin artırılması, doğal kaynakların işletilmesi ve sanayi ile ilişkin tarımsal ürünlerin yetiştirilmesi konuları üzerinde yoğunlaşacaktır. Bu alanda devlet, önlerine konan hedefleri gerçek-

leştirmeleri için kooperatif ve devlet çiftliklerine teknik ve maddi destek sağlayacaktır. Aynı zamanda kooperatif hareketi daha fazla çiftçiyi saflarına katarak yayılacak ve kooperatiflerin yanında yeni devlet çiftlikleri de kurulacaktır.

Soru 12: Birleşik Demokratik bir Yemen'in yaratılması için, demokratik görevlerin bölge düzeyinde tamamlanması olasılığı üzerindeki görüşleriniz nedir?

Cevap 12: Yemen halkının iki ulusal devrimin, 26 Eylül 1962 ve 14 Ekim 1963 devrimlerinin zaferiyle ulusal kurtuluşlarını gerçekleştirmelerinden sonra, yeni bir yaşam kurma sürecinde, ileri doğru gelişme yolları açılmış oldu. Ama hâlâ, Sanaa'daki dinsel imamlık rejimi ve Aden'deki yarı-feodal sömürgeci rejim. Yemen kitlelerinin devrimci yükselişi önünde büyük bir engel olarak duruyordu.

Tarihsel, öznel ve nesnel koşullardan dolayı, siyasal örgütlerin faaliyeti ülkenin bütününde yürütüldüğü halde, Yemen ulusal mücadelesi ülkenin iki ayrı siyasal varlık oluşturmağa yöneldi.

Osmanlıların ve İngiliz sömürgecilerinin vatanimiz Yemen'de yarattıkları bölünme, iki ayrı siyasal düzenin kurulmasına yol açtı: Sanaa'daki dinsel ve feodal düzenle, Aden'deki sömürgeci yarı-feodal düzen. Bununla birlikte, emekçilerle yoksullar arasındaki ortak Yemen ulusal ruhunu parçalayamadılar. Tek bir vatan umudu tüm Yemenli mücadeleçilerin ve ilericilerin ereği olmağa devam etti.

Zincirin zayıf halkası Sanaa'daki Hamidüddin ailesinin imamlık rejimiydi. Ve biz, bu rejimin dev-

rilmesinin, güneydeki kitlelere İngiliz sömürgecilerine karşı mücadeleye girme fırsatı verdiğiine inanmaktayız. Yemen Siyasal Örgütlerinden hiç biri, aynı anda hem imamlık hem de sömürge rejimine karşı kurtuluş mücadelesine girişemezdi; çünkü 1950'lerin sonuna kadar Yemen toprakları yakınında ulusal mücadeleye destek olabilecek devrimci tek bir müttefik yoktu.

Hasılı, 26 Eylül 1962'de Sanaa'da gerçekleştirilen devrim Yemen halkının mücadelesinin sürekliliği ve İngiliz sömürgecilerini kovarak tam kurtuluşlarını sağlamaları için bir temel yaratmış oldu. Böylece 14 Ekim 1963 devrimi, İngiliz sömürgeciliğine karşı uzun bir silahlı mücadeleyi başlattı; dört yıldan fazla süren bu mücadele sonunda, 1967 Kasımında sömürgeciler ülkeden kesin olarak kovuldu.

Yemen halkının ulusal kurtuluş mücadelesi iki biçimde gelişti: İlki Ordunun Sanaa'da giriştiği askeri hareket biçimiydi; Eylül devrimini korumak ve cumhuriyetçi rejimi savunmak amacı güden bu hareketi, bir halk devrimi niteliği kazanan kitle mücadelesinin yükselişi izledi. Ulusal kurtuluşun başarılması ve sömürgecilerin kesin olarak kovulmasıyla sonuçlanan, Aden'deki örgütlü ve uzun silahlı mücadele ise, diğer biçimi oluşturunuyordu.

26 Eylül ve 14 Ekim devrimlerinin, tek bir Yemen Siyasal Örgütü tarafından yönetilmediğine dikkat etmeliyiz. Kuzeydeki devrim, emekçi kitlelere hükmeden dinsel imamlık rejiminin boyunduruğunu yıkmayı amaçlayan Özgür Uluscu Subaylar Örgütü tarafından gerçekleştirildi ve sonunda Yemen Arap Cumhuriyeti kuruldu. Güneydeki silahlı mücadeleler ise Ulusal Cephe Siyasal Örgütünce yönetildi ve 1967 Kasımında İngilizler ülkeyi terketmek, halkın ulusal

bağımsızlığını ve Yemen Demokratik Halk Cumhuriyetinin kuruluşunu kabul etmek zorunda kaldılar.

26 Eylül ve 14 Ekim devrimlerini yürüten ulusal kurtuluş güçleri, birleşik bir siyasal örgüt altında toplanmadığı halde, halkın ulusal kurtuluş mücadelesi tek bir rota izlemiştir: Yemen ulusal davasının birliği ve birleşik demokratik bir Yemen'in kurulması.

Devrimin ve Eylül Cumhuriyetinin savunulduğu yıllar boyunca, güney ve kuzey Yemen'in her kesiminden gelen işçiler, yoksul köylüler, askerler ve devrimci aydınlar, kralcı güçlerden ve Suudi gerici-liğinden oluşan ortak düşmana karşı ortak barikat kurdular. Güneydeki silahlı mücadele yıllarında, tüm Yemenliler İngiliz sömürgeciliğine ve onun uşağı sultanlara karşı elde silah yanyana direndiler.

Bununla birlikte, tek bir devrimci aracın bulunmayışından dolayı, Yemen'in iki kesiminde iki ayrı siyasal varlığın oluşması doğaldır.

Sonuç olarak, her iki kesimde ulusal kurtuluş-tan sonraki hedefler de farklı olmuştur. Güneyde milli demokratik devrim aşamasının görevleri öne çıkar-ken, kuzeydeki Eylül devriminin önüne, ulusal kur-tuluşun tamamlanmasına ilişkin görevler çıkmakta; devrimin ve cumhuriyetçi sistemin emperyalist güç-lerin ve Suudi gerici-liğinin istilasından ve diğer teh-likelerden korunması konusu önem kazanmaktadır.

Beşinci Genel Kongre sırasında, Ulusal Cephe Siyasal Örgütü, Yemen milli demokratik devrim mü-cadelesi deneyi üzerinde durdu ve birleşik demok-ratik Yemen'in kurulması ve Yemen devrim strateji-sinin saptanması amacıyla bir birlik perspektifi çiz-meğe çalıştı.

Yemen'in güney kesiminde şimdi geçmekte ol-

duğumuz milli demokratik devrim aşamasına, kuzeyde de er geç girileceğine inanmaktayız.

Suudi gericiliği ve savaş kışkırtıcısı uşaklarının yarattığı Eylül 1972 savaşından sonra, Kahire'de kuzeyli kardeşlerimizle imzalanan Birlik Anlaşması bu konuda atılmış olumlu bir adımdır; emperyalistler ve gericiiler Yemen halkını iç savaş kazanına itmek, onların mücadelelerini saptırmak istiyorlardı.

Anlaşmanın imzalanmasından ve çeşitli ortak komisyonların oluşturulmasından sonra, birçok ekonomik, anayasal ve toplumsal konuda görüşleri yaklaştırma açısından önemli ilerlemeler sağlanmıştır.

Siyasal örgüt, birleşik demokratik bir Yemen'in kurulması için yurtseverlerin, ilericilerin ve kitle örgütlerinin çabalarını kesin olarak birleştirmeleri açısından, bu demokratik dialogun sürmesini içtenlikle istemektedir.

Yemen halkının birlik ve gelişmesini engelleyen zincirleri kırmayı amaçlayan her türlü çaba ve eylemin -ister resmi düzeyde, ister ulusal hareket düzeyinde olsun- yanında yer aldık. Ulusal mücadele çabasının başarıya ulaşması için, halkın demokratik haklarını kullanıp, mücadele için seferber olmasını, kitle örgütlerinin güçlendirilmesini, ulusal hareketlerin birleştirilmesini ve birleşik demokratik Yemen'in gerçekleştirilmesini amaçlayan doğru bir hareketin oluşturulmasına gittikçe daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır.

İÇİNDEKİLER

YÜRÜRLÜKTEKİ POLİTİKA - Abdullah El Eştel ...	5
GÜNEY YEMEN DEVRİM DENEYİ -	
Abdul Fattah İsmail	19
Bağımsızlığa Kadarki Silahlı Mücadele	
Evresi	21
Bağımsızlık ve Sağ Çizgi Açmazı	51
Milli Demokratik Devrim Aşamasındaki	
Görevler Tamamlanırken	57

... Her sömürge halkı doğal olarak iki türlü zulüm altında ezilmektedir: bir yanda sömürgeci baskılar, diğer yanda ise sınıfsal baskılar. Yemen'in güney kesiminde yaşayan halkımız bu iki tür baskının da altında ezilmekteydi. 1950'lerde ve 1960'ların başında, halk, ulusal mücadele biçimlerini sınıdı ve İngiliz sömürgeciliği karşısında ulusal kurtuluşu sağlamak için çeşitli barışçı mücadele yöntemlerine başvurdu.

1960'ların başında bazı siyasal örgütlerde yoğun biçimde silahlı mücadele yanlısı düşünceler ileri sürüldü. Bu, özünde, sömürgecilerin ülkedeki varlığına karşı çıkışın bir şekillenmesiydi; İngiliz emperyalizminin sömürgeci karakterinin (gerçekte çağımızda tüm sömürgecilerin yerleşik karakterinin) bir sonucu olarak ortaya çıkan ulusal kurtuluş hedeflerine erişmede yarırsız olduğu ispatlanan barışçı mücadele deneyinden sonra, silahlı mücadeleden başka çıkar yol kalmamıştı...